

**VINAŘSKÉ OBCE MORAVSKÁ NOVÁ VES A
HRUŠKY**

Bakalářská práce

Vedoucí práce:

Ing. Michal Kumšta

Vypracoval:

Marek Výmola

**Zahradnická
fakulta**

Ústav vinohradnictví a vinařství
Akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Zpracovatel : **Marek Výmola**
Studijní program: Zahradnické inženýrství
Obor: Vinohradnictví a vinařství
Název tématu: **Vinařské obce Moravská Nová Ves a Hrušky**
Rozsah práce: 40 stran textu, tabulek, grafů a schémat

Zásady pro vypracování:

1. Prostudujte literaturu týkající se vlivu půdních a klimatických podmínek na révu vinnou.
2. Popište jednotlivé vinařské obce a jejich viniční tratě z hlediska klimatických, geologických a půdních podmínek, odrůdové skladby a způsobu vedení révy. Uveďte významné pěstitele révy a výrobce vína.
3. U charakteristických vín z popisovaného regionu proveďte senzoricou a základní chemickou analýzu. Získané výsledky zhodnoťte.

Mendelova
univerzita
v Brně

Seznam odborné literatury:

1. JACKSON, R S. *Wine science: principles and applications*. 3. vyd. Burlington: Elsevier Acad. Press, 2008. 747 s. ISBN 978-0-12-373646-8.
2. PAVLOUŠEK, P. *Encyklopedie révy vinné*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007. 315 s. ISBN 978-80-251-1704-0.
3. KOZÁK, J. a kol. *Atlas půd České republiky*. 2. vyd. Praha: ČZU Praha, 2009. 149 s. ISBN 978-80-213-2008-6.
4. <http://www.geology.cz/extranet/mapy/mapy-online/mapove-aplikace>

Datum zadání bakalářské práce: říjen 2015
Termín odevzdání bakalářské práce: květen 2017

L. S.

Marek Výmola
Autor práce

Ing. Michal Kumšta
Vedoucí práce

doc. Ing. Mojmir Baroň, Ph.D.
Vedoucí ústavu

prof. Ing. Robert Pokluda, Ph.D.
Děkan ZF MENDELU

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci: „Vinařské obce Moravská Nová Ves a Hrušky“ vypracoval samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací.

Jsem si vědom, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Lednici dne:.....

.....

podpis

Poděkování

Děkuji svému vedoucímu bakalářské práce Ing. Michalu Kumštovi za odborné vedení a velmi cenné rady a připomínky, které mi poskytl v průběhu zpracování bakalářské práce.

OBSAH

1. ÚVOD.....	8
2. CÍL PRÁCE	9
3. LITERÁRNÍ ČÁST	10
3.1 Vinařské oblasti	10
3.1.1 Vinařská oblast Čechy	11
3.1.2 Vinařská oblast Morava	12
3.1.3 Slovácká vinařská podoblast	12
3.2 Moravská Nová Ves	13
3.2.1 Historie obce Moravská Nová Ves	14
3.2.2 Historie vinařství v obci Moravská Nová Ves	15
3.2.3 Rozdělení viničních tratí v obci Moravská Nová Ves	16
3.2.4 Významní pěstitelé révy a výrobci vína v obci Moravská Nová Ves	18
3.2.5 COLLEGIUM VINITORUM®	20
3.3 Obec Hrušky	20
3.3.1 Historie obce Hrušky	21
3.3.2 Historie vinařství v obci Hrušky	22
3.3.3 Viniční tratě v katastru Hrušky	24
3.3.4 Významní pěstitelé révy a výrobci vína	26
3.3.5 BONUS EVENTUS®.....	29
3.4 Nejpěstovanější odrůdy a jejich vedení.....	30
3.4.1 Nejpěstovanější bílé odrůdy révy vinné v daných obcích	35
3.4.2 Nejpěstovanější modré odrůdy révy vinné v daných obcích	39
3.4.3 Odrůdy vyšlechtěné Lubomírem Glosem	43
3.4.4 Pěstitelské tvary a způsoby vedení	44
3.5 Geologické, půdní a klimatické podmínky.....	45
3.5.1 Terroir	45
3.5.2 Geologické podmínky.....	46
3.5.3 Půdní podmínky	46
3.5.4 Klimatické podmínky	47
4. METODIKA	51
5. VÝSLEDKY A DISKUZE	53

6.	ZÁVĚR.....	55
7.	SOUHRN – RESUME	56
8.	SEZNAM LITERATURY	57
9.	SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	59

1. ÚVOD

Víno je živý organismus, který se rodí, vyvíjí a stárne a který má i vlastní charakter. Pokud mu porozumíme, může se stát i našim přítelem. Abychom mu mohli porozumět, musíme se ho naučit pěstovat.

Tradice vinařství na jižní Moravě patří mezi nejstarší v Evropě. I když se za první a nejstarší doklad o pěstování révy vinné na Moravě označuje nález srpovitého vinařského nože z Mušova či nález pěti vinohradnických nožů, nelze tyto archeologické unikáty bohužel blíže zařadit. Podle dalších archeologických vykopávek se lze domnívat, že větší rozmach vinařství nastal s příchodem Římanů na naše území. S odchodem římských legií se vinařská činnost na nějakou dobu takřka vytratila.

Ať už na naše území donesli pěstování vinné révy Římané nebo Keltové, nejdůležitější je, že se jí v našich podmínkách daří a že se stala tradiční pěstovanou rostlinou.

V současné době se na území České republiky pěstuje 17,7 tisíc hektarů vinic a začátkem roku 2016 bylo registrováno 18,3 tisíc pěstitelů. Nejpěstovanějšími bílými odrůdami jsou Veltlínské zelené, Müller Thurgau, Ryzlink rýnský a Ryzlink vlašský. Z odrůd modrých je nejpěstovanější odrůda Svatovavřínecké, Frankovka, Zweigeltrebe a Rulandské modré.

Pěstování a obliba vinné révy neustále narůstají a každý rok jsou vysazovány nové vinice. Například v roce 2014 bylo vysazeno 348 hektarů nových vinic a v roce 2015 dokonce 435 hektarů. Každý rok se vyprodukuje několik tisíc tun hroznů révy vinné. Produkci hroznů ovlivňuje velké množství faktorů a rozdíly v určitých letech se mohou pohybovat v řadách desítek tisíc tun, jako tomu bylo například v roce 2015, kdy se v celé České republice vyprodukovalo 90 608 tun hroznů oproti roku 2014, ve kterém bylo sklizeno pouze 63 533 tun. Na mnoha územích byla produkce ovlivněna především velkým množstvím srážek, které udeřily v době dozrávání hroznů, a přes počátečně dobře vypadající úrodu byly v tomto roce hrozny napadeny větším množstvím plísní, které je znehodnotily. Stejně tak tomu bylo i ve vinařské Slovácké podoblasti, ve které leží vinařské obce Moravská Nová Ves a Hrušky.

S dalším rokem, a to 2016, tuto oblast zasáhly velké jarní mrazy, které způsobily značný pokles produkce hroznů révy vinné, a i přes snahu vinařů zachránit alespoň částečně své vinice byl pokles v produkci hroznů znatelný.

2. CÍL PRÁCE

Cílem bakalářské práce je prostudovat odbornou literaturu týkající se půdních a klimatických podmínek na révu vinnou, popsat jednotlivé vinařské obce a jejich viniční tratě z hlediska klimatických, geologických a půdních podmínek, odrůdové skladby a způsobu vedení révy a uvést významné pěstitele révy a výrobce vína v těchto obcích. Dále provést senzorickou a základní chemickou analýzu u charakteristických vín z popisovaného regionu a vyhodnotit výsledky.

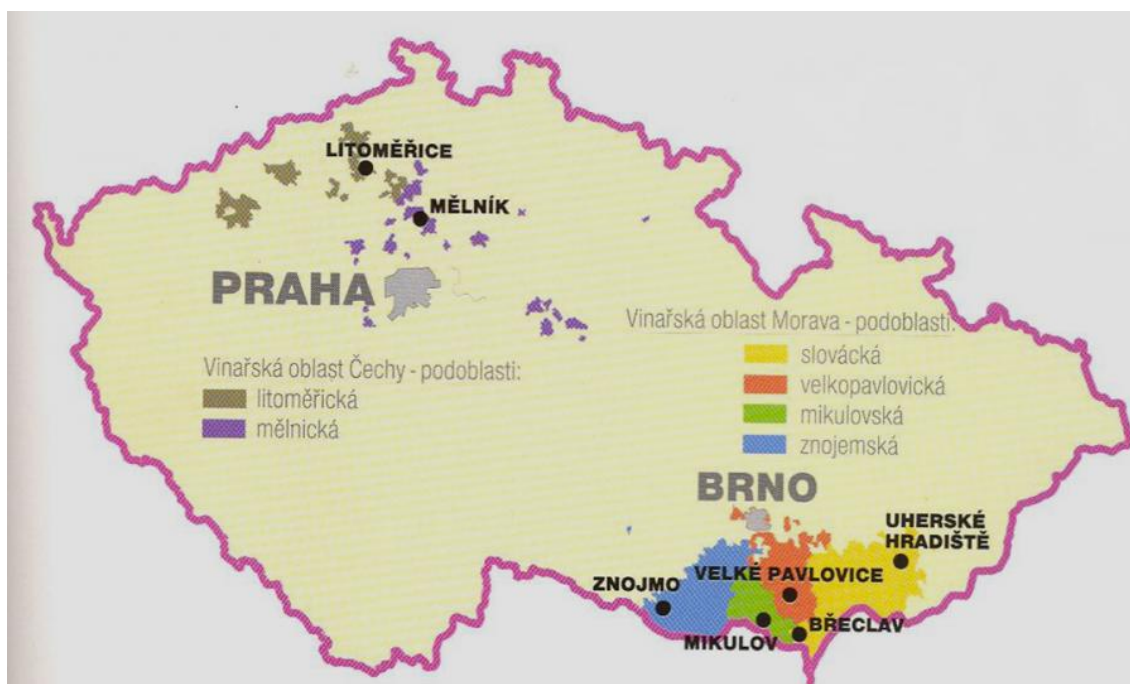
3. LITERÁRNÍ ČÁST

3.1 Vinařské oblasti

Vinařské oblasti v České republice jsou stanoveny zákonem č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a změně některých souvisejících zákonů. Podle tohoto zákona jsou na území České republiky stanoveny dvě pěstitelské oblasti pro produkci jakostních vín, a to vinařská oblast Morava a vinařská oblast Čechy. Obě tyto oblasti se dále rozdělují na několik podoblastí. Vinařská oblast Morava je tvořena čtyřmi vinařskými podoblastmi – Mikulovská, Znojemská, Velkopavlovická a Slovácká. Vinařskou oblast Čechy tvoří dvě vinařské podoblasti a to Mělnická a Litoměřická.

Každá vinařská podoblast se dále skládá z vinařských obcí, které jsou rozděleny na viniční tratě nebo jejich části (STANOVENÉ PĚSTITELSKÉ OBLASTI, 2015).

Obr. 1: Mapa vinařských oblastí a podoblastí v České republice (VÍNO STYL – ONLINE, 2015)

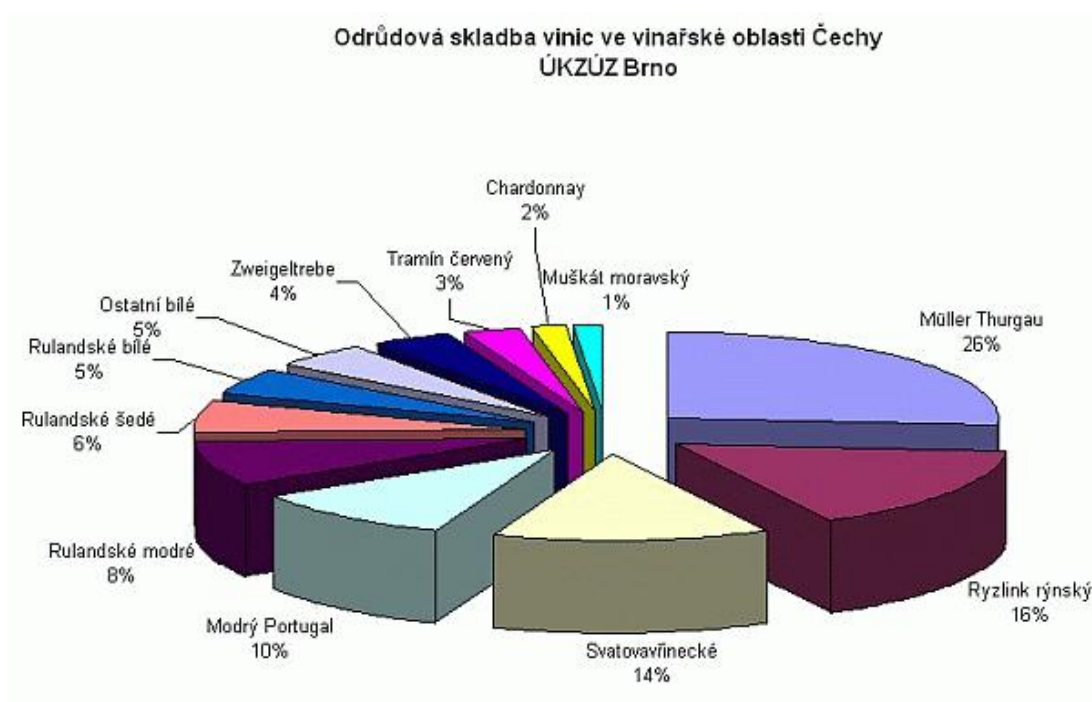

Každá vinařská oblast se vyznačuje specifickými klimatickými podmínkami. Liší se také složením půd, na kterých se réva vinná pěstuje. Velkou úlohu při pěstování révy vinné hrají polohy jednotlivých vinic, u kterých se zvláště příznivě uplatňují půdní i

klimatické vlivy na vývoj a dozrávání hroznů. Podle těchto podmínek musí být rozlišeny také odrůdy, které budou v dané oblasti pěstovány. Dalším faktorem ovlivňujícím produkci vína v jednotlivých vinařských oblastech jsou také technologické postupy, které vytváří odlišné typy vín charakteristické právě pro danou lokalitu (KUTTELVAŠER, 2003).

3.1.1 Vinařská oblast Čechy

Celková plocha vinic v České republice činí více než 18 700 hektarů, z nichž 17 450 hektarů vinic připadá vinařské oblasti Morava. Vinařskou oblast Čechy tvoří jen 4 % vinic České republiky. Leží zde 66 vinařských obcí a 117 viničních tratí. Tyto vinice obhospodařuje 131 pěstitelů. Oblast se dělí na vinařskou podoblast Litoměřickou a Mělnickou. Nejčastěji pěstované odrůdy jsou Müller Thurgau, Ryzlink rýnský, Svatovavřínecké, Modrý Portugal a Rulandské modré.

Obr. 2: Odrůdová skladba vinic ve vinařské oblasti Čechy (ÚKZÚZ, 2015)

Vinařská oblast Čechy patří k nejsevernějším oblastem vinohradnictví v Evropě. V porovnání se slunnějšími a teplejšími oblastmi uloženými jižněji by se mohlo zdát, že tato oblast není zrovna ideální pro pěstování vinné révy. Přesto zde leží mnoho míst,

kde se réva pěstuje, a v daných klimatických podmínkách se jí daří. Jedná se především o střední a severní část Čech, kde průměrná teplota dosahuje 8,7 °C a ve vegetačním období okolo 15 °C. Vinice se rozléhají podél řek Vltavy, Labe a Berounky na jižních chráněných svazích.

I přes v porovnání s Moravou ztížené klimatické podmínky a malé plochy osázené vinou révou zde má vinná réva dobré výnosy a dává kvalitní víno. Toto víno je sice kolísavé kvality, ale v dobrých ročnicích zde objevíme mnoho vynikajících vín, která ještě získávají na své kvalitě ležením v historicky zajímavých a pro stárnutí vín dokonalých sklepech (VÍNO STYL – ONLINE, 2015).

3.1.2 Vinařská oblast Morava

Vinařská oblast Morava se rozkládá na jižním cípu Moravy v okolí města Brna. Rozkládá se především v Jihomoravském kraji a částečně zasahuje do kraje Zlínského. Její rozloha je 17 450 hektarů vinic a tvoří 96 % z celkového počtu registrovaných vinic v České republice. Průměrná roční teplota je 9,42 °C, průměrná roční délka slunečního svitu je 2 244 hodin a průměr ročních srážek je 510 mm. Klima ve vinařské oblasti Morava je většinou vnitrozemské s občasným vlivem atlantického vlhkého vzduchu.

Půdní faktory v této oblasti jsou velice různorodé a pestré, převážně převládají půdy šterkovité, kamenité, písčité, ale i jílové. Různorodost půd a dobré klimatické podmínky dávají vínům nesmazatelný charakter, který se vyznačuje příjemnou pitelností a jemnými aromatickými látkami.

Klimatickými podmínkami je tato oblast předurčena pro pěstování především bílých odrůd révy vinné, které se vyznačují svěží kyselinou a charakteristickým projevem chuti jednotlivých oblastí. Modrým odrůdám révy vinné se zde tolik nedaří, i když v posledních letech se vlivem teplejšího počasí a zkvalitněním zpracovatelských technologií kvalita červených vín zvyšuje (VÍNO STYL – ONLINE, 2015).

3.1.3 Slovácká vinařská podoblast

Nejvýchodnější vinařská podoblast leží na jihovýchodě Moravy na hranicích České republiky s Rakouskem a Slovenskem. Tato vinařská podoblast patří do vinařské oblasti Morava a je velmi rozlehlá. Díky tomu má značně rozmanité přírodní podmínky.

Vinohrady se zde pěstují v údolí řeky Moravy, na jižních svazích Chřibů a Ždánického lesa, ale i v členité a kopcovité krajině Bílých Karpat. Do této podoblasti patří rovněž okolí Uherského Hradiště, kde jsou nejseverněji položené moravské vinice.

Slovácká vinařská podoblast rozpíná své vinice na 4 310 hektarech. Najdeme zde 238 vinařských tratí, 117 vinařských obcí a 9 233 pěstitelů vína. Nejvýznamnější vinařské obce v této oblasti jsou Mutěnice, Blatnice pod Svatým Antonínkem, Prušánky, Hovorany, Bzenec a Moravská Nová Ves.

Přibližně jen na jedné třetině vinic se pěstují odrůdy pro červená vína, zbývající dvě třetiny vinic slouží pro pěstování odrůd pro vína bílá (OBŮRKOVÁ, 2013).

Pětici nejrozšířenější pěstovaných odrůd vede Müller Thurgau, který je pěstován na ploše 410 hektarů. Jako druhý v pořadí je odrůda Ryzlink rýnský s plochou 391 hektarů vinic, dále Rulandské bílé, které je pěstováno na ploše 321 hektarů, Veltlínské zelené s plochou 319 hektarů a pětici uzavírá Frankovka s pěstební plochou 318 hektarů. Z dalších odrůd, které zde nemají malé zastoupení a rovněž se zde daří jejich pěstování, je z bílých odrůd Muškát moravský a Rulandské šedé a z odrůd modrých Zweigeltrebe a Cabernet Moravia (OBŮRKOVÁ, 2015).

3.2 Moravská Nová Ves

Moravská Nová Ves je jednou z největších obcí Moravského Slovácka. Nachází se v srdci národopisné oblasti mikroregionu Podluží. Moravská Nová Ves má 2610 obyvatel a nachází se v nadmořské výšce 190 m. n. m. Rozléhá se na rovině mezi městy Břeclav a Hodonín nedaleko hranic se Slovenskou republikou. Katastr městyse od území Slovenka odděluje řeka Morava, kterou lemuje lužní les. Lužní les je součástí biosférické rezervace Dolní Morava a tuto oblast v podobě rozpínajících se lužních lesů ocenilo UNESCO za kvalitu zdejšího přírodního prostředí.

Nedaleko pod obcí, na upatí lužního lesa, se rozlévá pět jezer, která jsou spojena průplavy a jejichž celková plocha je 120 hektarů. Tato jezera vznikla v době minulého století těžbou štěrkopísku a dodnes tvoří náhradní zdroj pitné vody pro nejbližší okolí (MĚSTYS MORAVSKÁ NOVÁ VES - ONLINE, 2017).

Převážnou část katastru obce tvoří intenzivně obhospodařovaná zemědělská krajina. Celý katastr obce se rozléhá na ploše 23,41 km², z nichž osázená plocha vinic

činí 143,52 hektaru a obdělává ji 328 pěstitelů révy vinné (SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA RÉVA VINNÁ A VÍNO, 2016).

Městys Moravská Nová Ves patří mezi typické vinařské obce s pečlivě udržovanými sklepními uličkami. Nachází se zde asi 170 vinných sklepů rozložených v několika sklepních uličkách. Nejznámější je historická sklepní ulička U Trati a Výmol. Za zmínku určitě stojí také sklepní ulička Zátíší a U Nádraží a kolonie sklepů U Myslivny.

Jméno městyse proslavil zejména místní vinař Lubomír Glos, který vyšlechtil odrůdu Cabernet Moravia, a to křížením Cabernetu Franc a Zweigeltrebe. Další pojem, se kterým je jméno městyse úzce spojeno, je termín COLLEGIUM VINITORUM®, jehož členové, vinaři z Moravské Nové Vsi a sousedních Mikulčic, reprezentují zdejší vinařství a jejich vína mají nejen dobré jméno, ale i hodnocení na výstavách vín (OBŮRKOVÁ, 2013).

3.2.1 Historie obce Moravská Nová Ves

První písemné známky o obci pochází z roku 1265 a je o ní hovořeno jako o obci s názvem Waltersdorf. Tento název obec užívala až do roku 1384, kdy byla slavnostně přejmenována na Novou Ves. V roce 1807 se pak dostalo obci cti, že byla povýšena na městečko, neustále však o ní bylo hovořeno jako o Nové Vsi. Část názvu Moravská dostala teprve v roce 1911, kdy ale s postupem času zaniklo označení městečko a místní obyvatelé užívali název Moravská Nová Ves. Roku 2007 však byla obec opět povýšena a je označována jako městys.

Obec vznikla postupným osídlováním jedné dlouhé ulice, která se postupně rozšiřovala v místě, kde se křižují silnice spojující břeclavsko a hodonínsko a protíná je silnice prušánecko-kopčanská. Na hlavní ulici bydleli zámožní rolníci a dědina se dělila na horní a dolní konec. Toto dělení obce zůstalo a dodnes se užívá.

Podle nalezených dokumentů měla obec už při sčítání místního lidu v roce 1900 až 476 trvale obývaných domů a téměř 2 400 obyvatel. Hlavním zdrojem obživy byla půda a chov dobytka. Moravská Nová Ves patřila také mezi jednu z nejúspěšnějších obcí Moravského Slovácka v chovu koní.

V 19. století začal v obci vzrůstat význam vinařství a vinohradnictví a tento obor patří po celá léta k hlavním odvětvím, kterým se v obci daří. I přesto, že v obci

převažovala zemědělská výroba, rozrůstal se zde velmi rychle a dobře také průmysl. K největším pokrokům patřil válcový mlýn, který byl největším mlýnem tohoto druhu v republice. Dobře prosperovala také velká cihelna, pila, továrna na výrobu ohýbaného nábytku, výroba vinných sudů a mlékárna. Velmi dobře prosperovalo také JZD Jana Černého vzniklé v roce 1973 (MĚSTYS MORAVSKÁ NOVÁ VES - ONLINE, 2017).

3.2.2 Historie vinařství v obci Moravská Nová Ves

Neověští občané se věnovali vinařství již po staletí, jak vypovídají některé staré zápisy kronik nebo zápisy občanů, které se dochovaly v podobě rodinného dědictví. První dochovaný a doložený zápis je z roku 1651, ve kterém dovoluje císař Ferdinand III. používat obci starobyrou obecní pečeť, jež je věnována vinné révě. Na pečeti je zobrazen révový keř s hrozny, radlice s kosířem a dva vinařské nože.

Nejstarší vinohrady v obci byly vysazovány směrem k obci Dolní Bojanovice a roku 1633 bylo zapsáno 105 měřic vinic. Pěstovaly se většinou rané odrůdy bílá Chrupka a Frankovka (HRDLIČKA, 2001).

Další rozvoj vinařství v obci je datován na přelomu 17. a 18. století, kdy víno bylo velmi dobře ceněno a znamenalo hospodářskou prosperitu. V roce 1841 se v obci pěstovala réva vinná již na 47 ha půdy. Rozvoj dalšího pěstování však zarazily nepříznivé přírodní podmínky a napadení révy chorobami, se kterými si tehdejší obyvatelstvo jen těžko dokázalo poradit. I proto byla nemalá část vinic v obci počátkem 20. století vyklučena.

Kvůli problémům se škůdci napadajícími vinnou révu začaly vznikat spolky, na jejichž zasedání si vinaři sdělovali nejnovější poznatky k pěstování révy (BUŠEK, 1964). Jako první spolek, jehož členové byly pouze z řad místních vinařů, vznikla Vinařská besídka, která byla založena v roce 1934 a do níž vstoupilo přes 70 členů. Předseda Vinařské besídky byl zvolen pan Jaroslav Sečkář. Spolek pořádal pro vinaře přednášky, zajišťoval vinařské potřeby, postřiky a bylo u něj možno zapůjčit různé pomůcky ke kvalitnímu zpracování hroznů. Spolek zanikl v roce 1948, kdy byl spolu s ostatními spolky v okolí násilně rozpuštěn (STÁTNÍ ARCHIV, 1922).

Další významnou organizací, která přispívala k reprezentaci vína a místních vinic, vznikl jak ve většině okolních obcí Svaz československých ovocnářů a zahrádkářů. Tato organizace vznikla v roce 1962 a aktivně se podílela na zajišťování a

obstarávání výsadbového materiálu, postřiků a hnojiv, ale i pořádání různých vinařských zájezdů a výstav. Postupem času se však z této organizace utvořily oddělené spolky, z nichž některé se na aktivitách obce podílí doposud (BUŠEK, 1964).

3.2.3 Rozdělení viničních tratí v obci Moravská Nová Ves

Viniční trať Stará hora

Tato trať se nachází v katastru vinařské obce Moravská Nová Ves a rozkládá se na prudkém svahu pod cestou vedoucí do obce Týnec. Expozice svahu je směrem na jihovýchod. Nejnižší bod se nachází v nadmořské výšce 160 m a v nejvyšším bodě nadmořská výška vystoupá na hodnotu 198 m. Ve spodní vrstvě půdy je jíla a na něm naváté písky a spraše. Celková plocha vysázených vinic této viniční tratě činí 32,7663 ha. Převážná většina vinic v této trati je vedena na středním vedení révy. Je zde registrováno 37 moštových odrůd. Nejhojněji zastoupenou bílou moštovou odrůdou je Chardonnay a z modrých moštových odrůd je to Zweigeltrebe (UKZÚZ, 2017).

Tab. 1: Nejpěstovanější odrůdy viniční tratě Stará hora (ÚKZÚZ, 2017)

VINIČNÍ TRATĚ STARÁ HORA	
Pěstovaná odrůda	Plocha v hektarech
1. Zweigeltrebe	4,9175
2. Chardonnay	3,1776
3. Frankovka	2,3848
4. Veltlínské zelené	2,1284
5. Cabernet Sauvignon	2,1273
6. Tramín červený	1,67
Ostatní odrůdy	16,3607
Celková plocha osázených vinic	32,7663

Viniční trať Vinohrady

Tato trať z části navazuje na viniční trať Stará hora a pokračuje svou rozlohou směrem na obec Hrušky. Expozice svahu je v jedné části na jihovýchod a dále směřuje na jih až jihozápad. V nejvyšším bodě sahá do nadmořské výšky 203 m. Vyskytují se zde hlinito-písčité půdy. Celková výměra vysázených vinic této viniční tratě činí 110,2623 ha. Přibližně 40 ha vinic je vedeno na vysokém vedení a zbytek vinic je veden ve středním vedení révy. V této viniční trati je vysázena i réva podnožová. Je zde

registrováno 45 moštových odrůd. Nejhojněji zastoupenou bílou moštovou odrůdou je Chardonnay a nejvíce zastoupenou modrou moštovou odrůdou je Zweigeltrebe (ÚKZÚZ, 2017, GEOLOGY – ONLINE, 2017).

Tab. 2: Nejpěstovanější odrůdy viniční tratě Vinohrady (ÚKZÚZ, 2017)

VINIČNÍ TRATĚ VINOHRADY	
Pěstovaná odrůda	Plocha v hektarech
1. Zweigeltrebe	15,9201
2. Chardonnay	9,2774
3. Cabernet Moravia	9,0762
4. Müller Thurgau	8,7877
5. Sauvignon	7,152
6. Rulandské šedé	6,4909
Ostatní odrůdy	53,558
Celková plocha osázených vinic	110,2623

Viniční trať Kněžské

Tato trať navazuje na viniční trať Kněžské v Mikulčicích, tím pádem se rozkládá severo-západně od Moravské Nové Vsi. V současné době nejsou plochy osázeny vinicemi. Výměra osázených vinic je zde pouze 0,0765 ha a jsou zde zaregistrovány tři moštové odrůdy (ÚKZÚZ, 2017).

Tab. 3: Nejpěstovanější odrůdy viniční tratě Kněžské (ÚKZÚZ, 2017)

VINIČNÍ TRATĚ KNĚŽSKÉ	
Pěstovaná odrůda	Plocha v hektarech
1. Zweigeltrebe	0,0382
2. Veltlínské zelené	0,0256
3. Rulandské šedé	0,0127
Ostatní odrůdy	0
Celková plocha osázených vinic	0,0765

3.2.4 Významní pěstitelé révy a výrobci vína v obci Moravská Nová Ves

Vinařství Glosovi

Vinařství Helena Glosová a Lubomír Glos produkují od roku 1992 vína z Moravské Nové Vsi. Tato rodinná vinařství obhospodařují 5,5 ha vinic ve viničních tratích Vinohrady a Stará hora. Vinice jsou vedeny na jeden kmínek a jeden tažeň a probíhá zde i redukce hroznů. Tyto faktory napomáhají vinařství, aby produkovala vysoce jakostní vína, výjimkou proto nejsou ani vína speciální – bobulové a cibébové výběry a ledová vína. Hrozny jsou šetrně zpracovávány a nejmodernějšími technologickými způsoby výroby vznikají vína jedinečného charakteru. Bílá, červená a růžová vína dohromady tvoří roční produkci cca 30 000 lahví. V roce 2013 získalo vinařství ocenění za vítězství v prestižní soutěži o titul Vinařství roku v kategorii malá vinařství. O kvalitě vín svědčí také mnohá ocenění za nejlepší víno na nejrůznějších výstavách (např. Valtické vinné trhy, AWC Vienna, Sauvignonforum) a v roce 2009 získalo vinařství ocenění za nejlepší kolekci vín na Grand Prix Vinex. S víny se můžeme téměř každoročně setkat v kolekci Salonu vín České republiky (VINARSTVI GLOSOVI – ONLINE, 2017).

Obr. 3: Znak Vinařství Glosovi (Vinařství Glosovi, 2017)

Lubomír Glos

Je uznávaným vinohradníkem, šlechtitelem a vinařem a nedílnou součástí městyse Moravská Nová Ves.

Narodil se 19. 11. 1933 v Brně, v letech 1949 až 1952 studoval na Zemědělské učňovské škole ve Valticích a poté na Střední škole rolnicko-ovocnické. V roce 1964 odmaturoval na Střední zemědělské škole technické.

Začal pracovat v roce 1952 ve Školním statku VŠZ v Lednici jako vinař a ovocnář. Od roku 1953 do roku 1955 pracoval jako technik a dělník ve vinařských závodech ve Velkých Bílovicích. Poté pracoval jako dělník na pile v Moravské Nové Vsi, odkud v roce 1964 přestoupil pracovat jako vinař a ovocnář do místního JZD, kde působil do roku 1982. Místní JZD opustil z důvodů lepší pracovní pozice v JZD Břeclav, kam nastoupil jako vedoucí vinařství.

Obr. 4: Lubomír Glos (ZNALEC VÍN – ONLINE, 2017)

V roce 1990 začal pracovat ve vědecko–výzkumném sdružení Rezistant v Břeclavi, jehož cílem bylo rozvinout program šlechtění interspecifických odrůd pro pěstování v našich podmínkách. V roce 1992 přešlo toto sdružení pod Vysokou školu zemědělskou s pracovištěm v Lednici a spolu s ním i někteří zaměstnanci, mezi nimiž byl i Lubomír Gloss. Ve stejném roce spolu se svou rodinou založil firmu s názvem Vinařství Glosovi.

Od roku 1994 spolupracoval Lubomír Gloss s firmou Miloše Michlovského na rezistentním šlechtění odrůd révy vinné a vyšlechtil dnes již legendární moravskou odrůdu kabernetového typu – Cabernet Moravia. Tato odrůda byla v roce 2001 zapsána do Státní odrůdové knihy. O několik let později a to v roce 2008 k ní byla připsána další odrůda vyšlechtěna Lubomírem Glosem - modrá odrůda Fratava. Na dalších projektech a vzniku nových odrůd se podílel ve sdružení Resistant.

Lubomír Gloss se celoživotně věnuje problematice vinic, ekologickým aspektům pěstování révy vinné, jejímu šlechtění a výrobě vína (ZNALEC VÍN – ONLINE, 2017).

Vinařství Nešpor a Rajský

Vinařství Nešpor a Rajský z Moravské Nové Vsi vzniklo spojením velmi zkušeného vinaře pana Rajského a mladého vinaře Jaroslava Nešpora v roce 2010. Vinařství používá k výrobě vína hrozny z vlastní produkce. Sběr probíhá ručně v době vrcholné fenolické zralosti. Vína jsou vyzrálá, ovocná, extraktivní s dlouhou perzistencí. Červená vína nechávají zrát dva až tři roky v sudech.

Obr. 5: Znak Vinařství Nešpor-Rajský (NEŠPOR, RÁJSKÝ, 2017)

Motto vinařství: „*Naše vína nejsou výtvořem moderních přípravků a technologií, ale jsou odrazem odrůdy, místního prostředí a vinaře. Hrozny pocházejí z vlastních vinic, kde kvalitně provedené zelené práce a redukce hroznů nejsou jenom marketingový tah.*“ (NĚŠPOR, RÁJSKÝ – ONLINE, 2017).

Vinné sklepy Podluží

Toto vinařství založil Jaroslav Nešpor z Moravské Nové Vsi a navazuje tak na vinařskou tradici svých předků. Vína jsou vyráběna z hroznů vlastní produkce. Ve vinařství se snaží dosáhnout výrobu vín nejvyšší kvality. Jaroslav Nešpor je členem sdružení vinařů COLLEGIUM VINITORUM®, každé víno prochází hodnocením

tohoto sdružení a je tak garantována jeho kvalita. Pěstované odrůdy jsou Chardonnay, Rulandské šedé, Sauvignon, Pálava, Hibernál, Muškát moravský, Ryzlink rýnský, Sylvánské zelené, Solaris, Cabernet Moravia, Neronet, Rulandské modré, Zweigeltrebe (SKLEPY PODLUŽÍ – ONLINE, 2017).

3.2.5 COLLEGIUM VINITORUM®

Počátky toho sdružení se datují již do roku 1968, kdy se začali vinaři pravidelně scházet ve sklepech, kde si hodnotili svá vína, s cílem vyvarovat se chyb a nedostatků a hlavně vyrobit co nejkvalitnější víno.

COLLEGIUM VINITORUM ® sdružuje patnáct členů. Ve sdružení jsou vinaři z obcí Moravská Nová Ves a Mikulčic. Významným

Obr. 6: Znak COLLEGIUM VINITORUM® (VINARSTVÍ GLOSOVI – ONLINE, 2017)

posunem ve sdružení byla v roce 1998 dohoda o společném používání etikety, jednotné reklamy a propagaci vín. V roce 2000 bylo sdružení zaregistrováno a také požádáno o ochranu názvu a znaku COLLEGIUM VINITORUM®. Členové tohoto sdružení se zaměřují na výrobu vysoce kvalitních jakostních vín. Každý ze členů musí dodržovat stanovené zásady při pěstování révy a výrobě vína, mezi které patří například používat nejlepší klonový materiál, řez na jeden kmínek a jeden tažeň, hnojení organickým nebo zeleným hnojením v neposlední řadě přísná redukce sklizně. Při výrobě vín využívají členové nejnovějších poznatků potřebných pro dosažení nejlepší kvality. Snahou je také prodávat vína s jedinečným a nenapodobitelným charakterem (VINARSTVÍ GLOSOVI - ONLINE, 2017, BAKER, 2004).

3.3 Obec Hrušky

Obec Hrušky se nachází 8 km severovýchodně od města Břeclav. Leží v rovinaté, jen místy zvlhčené krajině s nadmořskou výškou 175 m. Geomorfologicky je celý katastr obce součástí Dolnomoravského úvalu, který tvoří severní polovinu Vídeňské pánve. V celém katastru obce jsou velmi málo zastoupeny vodní plochy. Z vodních nádrží je největší rybník na Zahajce. Protéká zde jen malá říčka Svodnice II.

Průměrná roční teplota je 9,5 °C a roční úhrn srážek 538 mm. Z toho lze usoudit, že klima je zde teplé a velmi suché.

Jedna z výhod obce Hrušky spočívá ve výborné dopravní obslužnosti. Leží na hlavním tahu Rakousko - Česko – Polsko a asi 4 km od dálničního tělesa Praha – Bratislava. V obci trvale žije 1589 obyvatel a celý katastr obce se rozléhá na 15,91 km² (OBEC HRUŠKY - ONLINE, 2017).

Z celého katastru obce je 114,86 hektaru osázených vinnou révou a hospodaří zde 200 pěstitelů vína (SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA RÉVA VINNÁ A VÍNO, 2016).

3.3.1 Historie obce Hrušky

Obec Hrušky byla s největší pravděpodobností založena na počátku 13. století formou osídlování komunikace. Tato komunikace byla obestavěna selskými staveními. Podle půdorysu obce lze usuzovat, že vesnice byla kolonizační. Zdejší obyvatelstvo bylo stíháno válečnými útrapami středověku i novověku, neboť blízkost uherské hranice a otevřenost krajiny poskytovala místnímu obyvatelstvu jen velmi málo příležitostí k záchraně před loupežnými i válečnými vpády na Moravu.

Obec byla velmi silně poškozena vpády Bočkajovců počátkem 17. století, jejichž nájezdy sebou přinášely vždy velká utrpení. Další období, které se do historie obce zapsalo velmi krutě, byla třicetiletá válka, která hned na počátku válečného období krajinu velmi zpustošila a poznamenala.

V 18. století bylo obyvatelstvo nejen obce Hrušky, ale i okolních obcí povinno robotovat Lichtenštejnskému dominikálnímu dvoru. Každý hrušecký poddaný odváděl desátek břeclavské vrchnosti a novoveskému faráři byli povinni odvádět 48 měřic sypaného obilí, 48 kuřat a 192 vajec.

Obec Hrušky byla díky přírodním a klimatickým podmínkám vždy zemědělsky založena a zemědělství bylo také hlavním zdrojem obživy obyvatelstva. Zajišťoval se chov plemenných zvířat i hovězího dobytka. Byla zde také vedena plemenná kniha pro potřeby chovatelské práce, kterou spolu s chovem zvířat zajišťovalo místní družstvo. Při tomto družstvu a potřebách obyvatelstva vzniklo také Vodní družstvo, které se zabývalo melioračními projekty pro zregulování říčky Svodnice, která obcí

protéká. Vybudovaným projektem mělo být zabráněno zaplavování úrodných pozemků a zlepšení jejich obdělávání.

V roce 1926 se z lichtenštejnského panství prodávala půda zájemcům z řad místního i přespolečního obyvatelstva. Zbývající část pozemků náležela třem takzvaným zbytkovým statkům, jejichž majiteli byli pánové Harásek, Fajman a Hrdlička. Tyto statky později přešly do vznikajícího Jednotného zemědělského družstva.

Jednotné zemědělské družstvo bylo ve své době pro místní obyvatelstvo největším zaměstnavatelem. V roce 1973 se spojilo Jednotné zemědělské družstvo v Hruškách s družstvy v obci Týnec a Moravská Nová Ves a vzniklo tak JZD Jana Černého, které dosahovalo velmi dobrých výsledků.

V současné době na místě a pozemcích bývalého JZD hospodaří tři vzniklé firmy, které se dále zabývají zemědělskou výrobou a chovem dobytka.

Velkým milníkem v historii obce Hrušky bylo vybudování železnice, která obcí procházela. Severní dráha císaře Ferdinanda v úseku Břeclav – Olomouc byla 1. 5. 1841 slavnostně otevřena a znamenala pro místní obyvatelstvo rozšíření pracovních příležitostí. V roce 1911 bylo v katastru obce zřízeno i nádraží, které však bylo od obce vzdáleno 2 km. Toto nádraží vzniklo především díky zájmu majitele břeclavského cukrovaru, který měl v úmyslu využívat toto nádraží zejména jako překladiště cukrové řepy. Jelikož nádraží sloužilo spíše k průmyslovým účelům, byla pro obyvatelstvo v roce 1926 zřízena v přímo v obci zastávka, která jim slouží dodnes.

Jako většinu obcí v nejbližším okolí i obec Hrušky velmi poznamenaly obě světové války. Obětím 1. světové války je proto věnován v obci pomník se jmény padlých spoluobčanů, který je umístěn před budovou školy. Od roku 1925 je každý rok při hodových slavnostech obce na tyto občany vzpomenuo a je jim věnována kytice květin, kterou místní krojovaná chasa pokládá k památníku. Také za 2. světové války bojovali rodáci obce v zahraničních armádách a těm, kteří se po skončení války nevrátili ke svým rodinám, je věnována pamětní deska, která je umístěna na kameninovém podstavci před budovou základní školy (OBEC HRUŠKY - ONLINE, 2017).

3.3.2 Historie vinařství v obci Hrušky

Pěstování a výroba vína patřila do obce Hrušky již od pradávna, o čemž také vypovídá znak na pečeti obce z roku 1622, který je první písemnou zmínkou

o pěstování vinné révy. Pečeť má kulatý tvar a v pečetním poli stojí hrušeň se čtyřmi větvemi, na jejichž konci visí plody. Na konci jedné větve visí hrozen. Vedle stromu vpravo leží kosíř a vlevo srp, oba střenkou dolů a hrotem ven. Obec v tu dobu byla sice zpustošena třicetiletou válkou, ale ani ta pěstování tohoto keře neukončila. V roce 1656 čítala obec Hrušky pouze sedm osídlených domů a 45 domů opuštěných, to znamená, že v obci žilo asi jen 50 až 60 obyvatel. Vlastníkem všech vinic na území obce Hrušky byl majitel panství kníže z Lichtenštejna.

V roce 1763, kdy bylo při sčítání lidu v obci napočítáno 521 obyvatel, z čehož bylo 494 zemědělců a rolníků, dva řemeslníci, 19 sloužících a šest obecních chudých, se začínají vinice v obci podle dochovaných zápisů pomalu rozšiřovat. Koncem 18. století čítal katastr obce 10 ha vinogradů.

O 30 let později, v roce 1793, patří vinice snad již ke každému hospodářství. Tento fakt dokumentují kupní smlouvy ze stejného roku, ve kterých je patrné, že vrchnost prodávala vinice jak občanům obce Hrušky, tak občanům okolních obcí. Těmito kupními smlouvami jsou dány základy rodinných vinařství, které jsou nejrozšířenějšími místními pěstiteli hroznů a producenty vína dodnes (TITLOVÁ, 2017).

Místní producenti vína zakládali v průběhu historie několik sdružení a různých spolků, které by jim byly nápomocny jak v práci, tak postupem času i k prodeji vína. Za zmínku určitě stojí spolek Vinařská besídka, který byl založen ve 30. letech 20. století a jehož zakladatelem byl pan František Čapka, který měl velké zkušenosti a známosti s vinařskými závody v Mutěnicích. V představenstvu Vinařské besídky zasedali místní významní pěstitelé a tento spolek byl tedy po stránce odborné i materiální na vyšší úrovni než obdobné spolky v okolních obcích. V období protektorátu Vinařská besídka jako spolek zanikla, ale její členové dále pokračovali v činnostech, které byly pro obce a její obyvatelstvo přínosné. V roce 1945 byl spolek obnoven, ale jeho činnost vydržela pouhé tři roky. V roce 1948 byla veškerá činnost Vinařské besídky ukončena a spolek navždy zanikl.

Dalším významným spolkem vinařů, který v obci vznikl a jehož činnost se zachovala dodnes, je Svaz zahrádkářů. Spolek vznikl v roce 1956 a jeho původní název byl Místní pobočka vinařů a zahrádkářů. Začátky tohoto sdružení byly velmi komplikované a tehdejší Místní národní výbor kladl této iniciativě velké překážky. Přesto se spolek rozrostl na velký počet členů a již několik desítek let pořádá místní

výstavu vín, sdružuje pěstitele vína i ovoce, poskytuje služby zahrádkářům i vinařům, provádí prodej pomůcek, hnojiv a postřiků pro ně (PIDROVÁ, 1998).

3.3.3 Viniční tratě v katastru Hrušky

Viniční trať Hastrmany

Viniční trať Hastrmany je nejvýše položenou tratí Hrušek s orientací svahu na jihozápad. V nejvyšším bodě sahá do 206 m. n. m. Vzdálenost od centra obce je cca 2,75 km vzdušnou čarou. Půdy jsou písčito-hlinité s jílovitým podložím. Celková výměra vysazených vinic této viniční tratě je 39,9275 ha. Nejčastější vedení je střední, Rýnsko-hesenské. Nejhojněji zastoupenou bílou moštovou odrůdou je Rulandské šedé a modrou moštovou odrůdou Frankovka (UKZÚZ, 2017, GEOLOGY-ONLINE, 2017).

Tab. 4: Nejpěstovanější odrůdy viniční tratě Hastrmany (ÚKZÚZ, 2017)

VINIČNÍ TRATĚ HASTRMANY	
Pěstovaná odrůda	Plocha v hektarech
1. Rulandské šedé	5,4084
2. Frankovka	4,1855
3. Zweigeltrebe	3,2537
4. Chardonnay	3,2521
5. Sauvignon	2,9907
6. Ryzlink rýnský	2,9657
Ostatní odrůdy	17,8714
Celková plocha osázených vinic	39,9275

Viniční trať Újezd

Viniční trať Újezd se rozkládá severozápadně od obce Hrušky. V nejvyšším bodě sahá do 188 m. n. m. Vzdálenost od centra obce je do jednoho kilometru vzdušnou čarou. Orientace svahu je zde na všechny světové strany. Trať je na jílovitém podloží a svrchní vrstvu tvoří spraš a písek. Celková výměra vysázených vinic této tratě je 49,6379 ha. Nejhojněji je zde zastoupeno střední vedení révy vinné. Je zde zaregistrováno 31 moštových odrůd. Nejpěstovanější bílou moštovou odrůdou této viniční trati je Rulandské šedé a nejpěstovanější modrou moštovou odrůdou je Modrý Portugal (UKZÚZ, 2017, GEOLOGY – ONLINE, 2017).

Tab. 5: Nejpěstovanější odrůdy viniční tratě Újezd (ÚKZÚZ, 2017)

VINIČNÍ TRATĚ ÚJEZD	
Pěstovaná odrůda	Plocha v hektarech
1. Modrý Portugal	5,69
2. Rulandské šedé	5,3143
3. Sauvignon	5,222
4. Veltlínské zelené	5,2125
5. Rulandské bílé	5,1401
6. Müller Thurgau	4,5363
Ostatní odrůdy	18,5227
Celková plocha osázených vinic	49,6379

Viniční trať Podsedky

Tato viniční trať se rozkládá jihozápadně od obce Hrušky směrem na Břeclav. V nejvyšším bodě sahá do výšky 175 m. n. m. Trať má expozici na západ. Půdy jsou zde lehčí, horninu tvoří jíl, prach a naváté písky. Vzdálenost od centra obce je přibližně 2,1 km vzdušnou čarou. Celková výměra vysázených vinic této viniční tratě je 11,7744 ha. Zde převládá vysoké vedení révy vinné. Na této trati je zaregistrováno 12 moštových odrůd. Nejpěstovanější bílou moštovou odrůdou je Veltlínské zelené a nejpěstovanější modrou moštovou odrůdou je Frankovka (UKZÚZ, 2017, GEOLOGY – ONLINE, 2017).

Tab. 6: Nejpěstovanější odrůdy viniční tratě Podsedky (ÚKZÚZ, 2017)

VINIČNÍ TRATĚ PODSEDKY	
Pěstovaná odrůda	Plocha v hektarech
1. Veltlínské zelené	5,4467
2. Chardonnay	2,4977
3. Ryzlík vlašský	2,2915
4. Tramín červený	0,4116
5. Hibernál	0,4115
6. Frankovka	0,1752
Ostatní odrůdy	0,5098
Celková plocha osázených vinic	11,744

Viniční trať Písky

Již od názvu této viniční trati lze odvodit, že zde půdu tvoří naváté písky. Viniční trať Písky se rozkládá jihovýchodně od obce Hrušky. Expozice svahu je spíše na severozápad. V nejvyšším bodě sahá do výšky 175 m. n. m. Od centra obce je vzdálena přibližně 750 m vzdušnou čarou. Celková výměra vysázených vinic této viniční tratě je 13,9594 ha. Převládá zde střední vedení révy, ale hojně se zde objevuje i vedení vysoké. Je zde zaregistrováno 30 moštových odrůd. Nejrozšířenější bílou moštovou odrůdou je na této trati Veltlínské zelené a nejrozšířenější modrou moštovou odrůdou je Frankovka (UKZÚZ, 2017, GEOLOGY – ONLINE, 2017).

Tab. 7: Nejpěstovanější odrůdy viniční tratě Písky (ÚKZÚZ, 2017)

VINIČNÍ TRATĚ PÍSKY	
Pěstovaná odrůda	Plocha v hektarech
1. Veltlínské zelené	2,0721
2. Frankovka	1,8503
3. Müller Thurgau	1,7387
4. Svatovavřineské	1,3441
5. Modrý Portugal	0,9192
6. Ryzlink rýnský	0,8937
Ostatní odrůdy	5,1413
Celková plocha osázených vinic	13,9594

3.3.4 Významní pěstitelé révy a výrobci vína

Víno Richard

V rodině Ing. Richarda Tichého z Hrušek tradice sahá až do 18. stol., kdy jeho předek Michal Tichý koupil v roce 1793 od Lichtenštejnů tzv. činžovní vinici. Po kalamitě révokazu obnovoval vinařství v Hruškách dědeček Martin, který byl první vystudovaný vinař v rodině. Otec Martin je absolventem střední vinařské školy ve Valticích a profesionálně se věnoval

Tichá vína z Hrušek

Obr. 7: Znak vinařství Víno Richard (TICHÝ, 2017)

školkařství a pěstování sazenic révy vinné. Od roku 2001 se vinařství jako koníčku

věnuje Richard Tichý, ve stejném roce také začal lahvovat svá vína. V roce 2004 se začal naplno věnovat vinařství na komerční bázi. Ve viničních tratích Hastrmany a Podsedky vlastní Richard Tichý spolu s otcem Martinem 6,5 ha, z toho cca 3 ha jsou vedeny v integrované produkci. Převážná většina vinic je nově vysazených, ale všechny jsou v plodném stavu. V nejbližší době Víno Richard připravuje nové provozní prostory, zatímco nyní probíhá výroba vína v tradičním vinném sklípku. Vinařství je také zakládajícím členem sdružení BONUS EVENTUS®. Dlouhodobě velké úspěchy slaví Richard Tichý s odrůdou Pálava, která je pro jeho vinařství typická. Vinařství je vybaveno nově pořízenými technologiemi - pneumickým lisem pro šetrné lisování hroznů, kalolisé a křemelinovým filtrem. Richard Tichý používá ve sklepě kombinaci tradičních a moderních metod vinifikace a mošty jsou zakvášeny šlechtěnými kvasinkami. Ve sklepě preferuje také minimální čiření. Některé partie se vydýchávají v keramických nádobách nebo zrají v barrique sudech. Lahvování bílých vín probíhá po roce, u červených vín většinou po dvou letech a převážně bez filtrace. Díky redukci sklizně a dokonale vyzrálým hroznům jsou vína připravena na delší ležení v lahvi. Ročně vinařství vyprodukuje okolo 20 000 lahví.

Pěstované odrůdy jsou Pálava, Veltlínské zelené, Rulandské šedé, Rulandské bílé, Ryzlink rýnský, Sauvignon, Chardonnay, Aurelius, Děvín, Zweigeltrebe, Rulandské modré, Frankovka, Svatovavřínecké, Cabernet Moravia, Nitra a Dunaj (TICHÝ, 2017).

Vinařství ŘÍHA

Historie pěstování révy vinné a výroby vína v rodině Jakuba Říhy z Hrušek sahá až na počátek 20. století. Vznik vinařství se datuje k roku 2010. Vinařství obhospodařuje vinice ve viničních tratích Podsedky a Písky. Rozloha vinic činí cca jeden hektar, na němž se pěstují odrůdy Veltlínské zelené, Chardonnay, Sauvignon, Ryzlink rýnský, Frankovka a Cabernet Moravia. Sběr probíhá ručně a vína po jemném odkalení zrají na jemných kalech. Vína zrají především v akátových sudech na jemných kalech. Cílem vinařství je nechat víno zrát přírodní cestou, a proto se šlechtěné kvasinky používají v minimálním množství. Vína si tímto zachovávají přírodní charakter a typické vlastnosti bez zbytečných cizorodých přísad. Provozovna vinařství se nachází v tradičním vinném sklípku s možností posezení a řízených degustací ve sklepní uličce u Hřiště (ŘÍHA, 2017).

Vinařství Klimeš

Vinařství Klimeš z Hrušek je malé rodinné vinařství, které bylo založeno v roce 1996. Na výsadbě vinic a budování vinic se již od začátku podílela celá rodina a v současné době si stále všechny práce spojené s péčí o vinice a výrobou vína zajišťuje rodina. Vinařství Klimeš obhospodařuje 7,2 ha

ve viničních tratích Hastrmany a Újezd. Dělení odrůd ve vinicích je uzpůsobeno tak, aby se docílilo té nejvyšší kvality hroznů. Odrůdovou skladbu vinařství tvoří z bílých moštových odrůd Rulandské šedé, Chardonnay, Muller Thurgau, Veltlínské zelené, Tramín červený, Muškát moravský, Pálava, Ryzlink rýnský a z modrých moštových odrůd Cabernet Moravia, Frankovka, Svatovavřínecké, Neronet, Zweigeltrebe. Pro výrobu vín se zde používají pouze hrozny z vlastní produkce, tím je zajištěna stabilní kvalita vín. Výroba bílých vín probíhá s pomocí ušlechtilých kvasinek, které mají kladný vliv na lehkost a svěžest vín. Klasickou metodou macerování rmutu v kádích a následnému několikaměsíčnímu zrání v tancích nebo dubových sudech se snaží docílit plnosti a vyváženosti červených vín. Zajímavostí je také to, že vinařství svá vína nezatřídí - všechna jsou tedy moravská zemská vína. (VINOKLIMES – ONLINE, 2017).

Obr. 8: Znak Vinařství Klimeš (KLIMEŠ – ONLINE, 2017)

Vinařství Šmerák

Vinař a vinohradník Jiří Šmerák navazuje na zkušenosti předchozích generací rodinných vinařů. Tomuto řemeslu se úspěšně věnuje již od svých 16 let, důkazem jsou proto i mnohá ocenění z místních, ale i oblastních výstav. Od roku 1998 se můžeme s vínem z produkce vinařství Šmerák setkat po celé České republice. Vinařství si zakládá

na rodinných zkušenostech, na lásce k vínu, ke krajině a lidem, kteří zde žijí. Při pěstování révy vinné a výrobě vína se snaží ve vinařství použít pouze nezbytně nutné množství chemických prostředků. V současné době obhospodařuje šest hektarů

Obr. 9: Znak Vinařství Šmerák (ŠMERÁK – ONLINE, 2017)

vinic, z toho jsou čtyři hektary mladých výsadeb. Ročně vyprodukuje vinařství přibližně 20 000 litrů vína. Dle specifik různých ročníků se vinařství zaměřuje na produkci hroznů nejvyšší kvality a klade se zde důraz na co nejšetrnější zpracování suroviny k tomu, aby mohl být vyroben co nejvyšší produkt. Ve vinařství najdeme jakostní i přívlastková vína všech kategorií. Některá vína červená i bílá jsou označena jako barrique, v tomto případě si projdou zráním v nových barrique sudech po dobu minimálně šesti měsíců. Vinařství se pyšní také titulem „Salon vín České republiky 2003-2004“ s jakostním odrůdovým vínem Zweigltrebe 2002 (SMERAK- ONLINE, 2017).

Rodinné vinařství Beneš

Historie vinaření v rodině Benešových sahá již do počátku 20. stol., kdy s vinařením začal otec pana Jaroslava Beneše ve sklepě, který získal od svého tchána. V otcových šlépějích pokračoval pan Jaroslav Beneš a se svým synem Romanem Benešem založili v roce 1999 rodinné vinařství. V současné době obhospodařují přes šest hektarů vinic ve viničních tratích Podsedky a Hastrmany. Ve viničních pěstují převážně odrůdy typické pro tuto oblast. Všechny vinice jsou zatravněny a řez je prováděn na jeden kmínek a jeden tažeň. Některé vinice jsou vedeny v integrované produkci a některé dokonce v bioprodukcí. Zajímavostí je také to, že se v tomto rodinném vinařství nepoužívají herbicidy. Používají moderní technologie pro šetrné zpracování hroznů. Snaha vinařství je zachovat u vín typický odrůdový charakter. Vína zrají přirozeně na jemných kalech v keramických nebo nerezových nádobách a také v sudech. Vinařství je také jeden ze zakládajících členů sdružení vinařů BONUS EVENTUS® (VÍNO BENEŠ – ONLINE, 2017).

Obr. 10: Znak Rodinného vinařství Beneš (VÍNO BENEŠ – ONLINE, 2017)

3.3.5 BONUS EVENTUS®

BONUS EVENTUS® je sdružení vinařů, které bylo založeno v roce 2001. Účel, kvůli kterému sdružení vzniklo, byl prodej vysoce jakostních a přívlastkových vín,

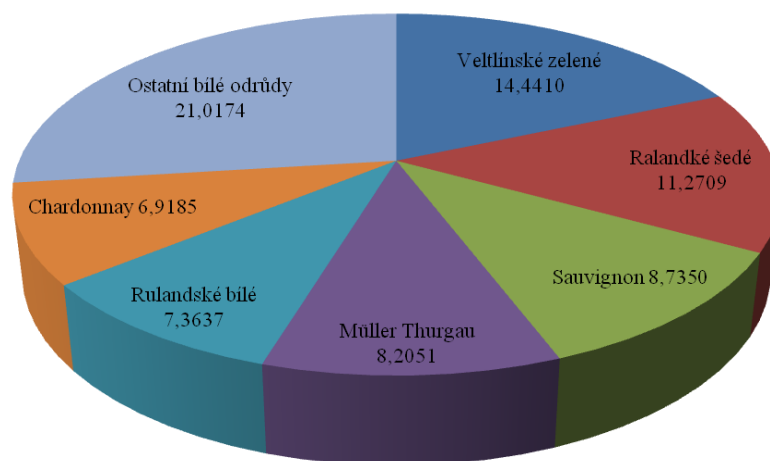

prodej vín pod společným logem a etiketou a propagace vinařství z Podluží a Mutěnicka. Důležitým faktorem je také vzájemná spolupráce všech členů. Zakládající členové jsou Beneš Jaroslav, Beneš Roman, Tichý Richard, Čapka Karel, Nešpor Jiří, Sůkal Milan senior a Sůkal Milan junior. Názvem Bonus Eventus se zakladatelé inspirovali u římského boha dobrého výsledku a úspěšného podnikání. Pod společnou etiketou mohou být prodávána jen vína odsouhlasená všemi členy sdružení (BAKER, 2004).

3.4 Nejpěstovanější odrůdy a jejich vedení

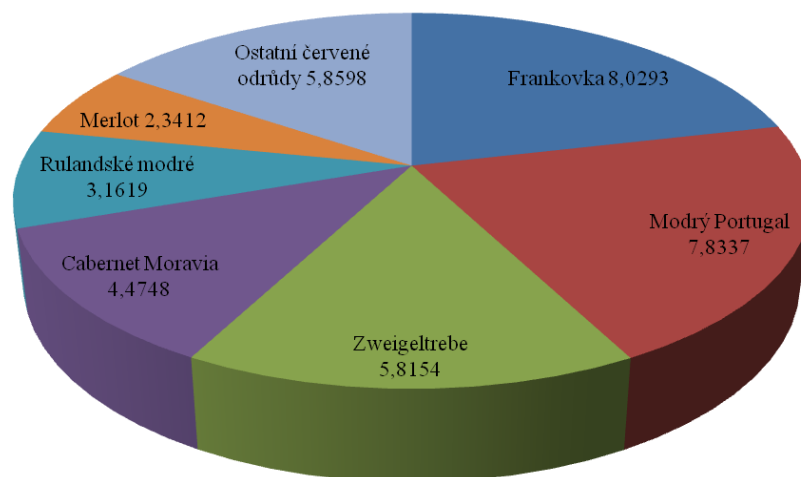
Vinařská obec Hrušky a vinařská obec Moravská Nová Ves leží ve vinařské oblasti Morava a Slovácké vinařské podoblasti, pro kterou je typické pěstování spíše bílých odrůd než odrůd modrých. Toto se neliší ani v těchto dvou obcích.

Pro vinařskou obec Hrušky a její pěstitele révy vinné je z bílých odrůd nejvíce pěstována odrůda Veltlínské zelené a to na ploše 14,4410 hektaru, dále Rulandské šedé, Sauvignon, Müller Thurgau, Rulandské bílé a Chardonnay. Na zbylé části půdy se pěstují další odrůdy, které nejsou tak výrazně zastoupeny (ÚKZÚZ, 2017).

Graf 1: Nejpěstovanější bílé odrůdy révy vinné v obci Hrušky [v ha] (ÚKZÚZ, 2017)

Z červených odrůd je v katastru obce Hrušky nejvíce zastoupena odrůda Frankovka na ploše 8,0293 hektaru, dále Modrý Portugal, Zweigeltrebe, Cabernet Moravia, Rulandské modré a Merlot.

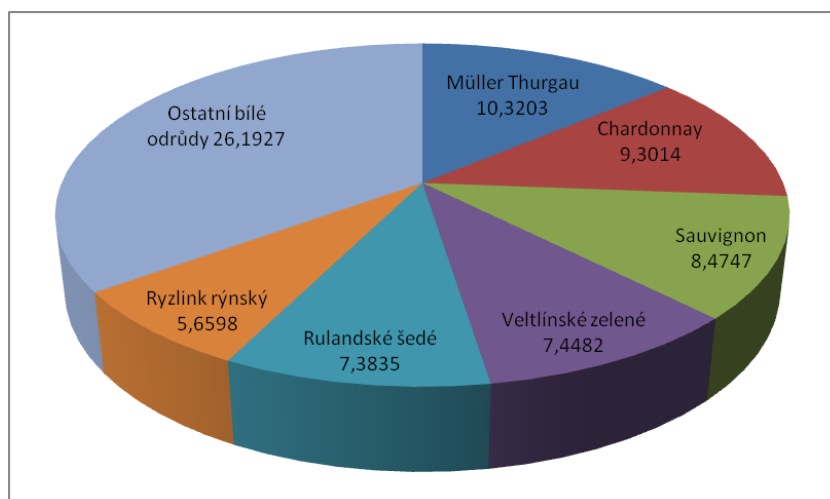
Graf 2: Nejpěstovanější modré odrůdy révy vinné v obci Hrušky [ha] (ÚKZÚZ, 2017)

V tabulce lze vidět všechny odrůdy, které jsou v katastru vinařské obce Hrušky pěstovány a to v abecedním pořadí spolu s počtem hektarů na kterých jsou v dané viniční trati vysázeny. V posledním sloupci, zde také vidět na kolika hektarech celkem, je daná odrůda v této obci zastoupena (ÚKZÚZ, 2017).

Tab. 8: Zastoupení odrůd révy vinné v obci Hrušky (ÚKZÚZ, 2017)

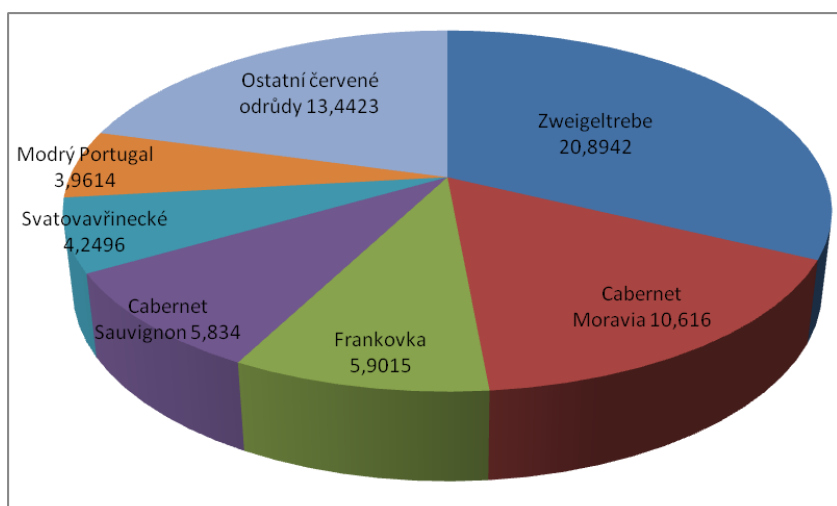
Zastoupení odrůd - Hrušky						
Odrůdy	Hastrmany	Mimo trať	Písky	Podsedky	Újezd	Celkem
Alibernet	0,0396					0,0396
André	0,2333		0,2300		0,0736	0,5369
Aurélius	0,6415					0,6415
Auxerrois					0,2000	0,2000
Blauburger	0,0134					0,0134
Cabernet Cortis					1,0900	1,0900
Cabernet Moravia	2,3949		0,2539	0,1502	1,6758	4,4748
Cabernet Sauvignon	0,5121		0,0527	0,1260	0,0150	0,7058
Děvín	0,4343					0,4343
Dornfelder	0,7474		0,0913		0,4850	1,3237
Frankovka	4,1855	0,0269	1,8503	0,1752	1,7914	8,0293
Hibernal	0,0880		0,2526	0,4115	0,6438	1,3959
Chardonnay	3,2521		0,1322	2,4977	1,0365	6,9185
Chrupka bílá	0,0088		0,0163			0,0251
Irsai Oliver	0,4193		0,0950		0,7800	1,2943
Merlot	0,6762				1,6650	2,3412
Modrý Portugal	1,2245		0,9192		5,6900	7,8337
Müller Thurgau	1,9301		1,7387		4,5363	8,2051
Muscaris					0,1700	0,1700
Muškat moravský	0,4387		0,2055		0,0675	0,7117
Muškat Ottonel			0,0484			0,0484
Neronet	0,1711				0,0170	0,1881
Neuburské	0,4512	0,0499	0,0598			0,5609
Pálava	0,9514		0,1888		3,4439	4,5841
Prim		0,0220	0,1800			0,2020
Rulandské bílé	1,3676		0,8560		5,1401	7,3637
Rulandské modré	1,8346		0,1527	0,0672	1,1074	3,1619
Rulandské šedé	5,4084		0,4826	0,0656	5,3143	11,2709
Ryrlík rýnský	2,9657	0,0152	0,8937		0,3071	4,1817
Ryrlík vlašský	0,2465		0,2333	2,2915	0,0696	2,8409
Sauvignon	2,9907	0,0152	0,4047	0,1024	5,2220	8,7350
Siegerrebe	0,0273					0,0273
Směs moštová bílá	0,1599		0,0368		0,1086	0,3053
Směs moštová modrá	0,0919		0,0500		0,0218	0,1637
Směs stolní	0,0563					0,0563
Solaris					0,5000	0,5000
Svatovavřínecké	0,2377		1,3441		0,2168	1,7986
Sylvánské zelené	0,4766		0,0758		0,0140	0,5664
Tramín červený	0,2970		0,1877	0,4116	1,3499	2,2462
Veltlínské červené rané	0,0087		0,0164			0,0251
Veltlínské zelené	1,6915	0,0182	2,0721	5,4467	5,2125	14,4410
Zweigeltrebe	3,2537	0,0212	0,8387	0,0288	1,6730	5,8154

Ve vinařské obci Moravská Nová Ves je nejvíce z bílých odrůd pěstována odrůda Müller Thurgau a to na ploše 10,3203 hektaru. Dále je to odrůda Chardonnay, Sauvignon, Veltlínské zelené, Rulandské šedé a Ryzlík rýnský.

Graf 3: Nejpěstovanější bílé odrůdy révy vinné v obci Moravská Nová Ves [v ha] (ÚKZÚZ, 2017)

Zajímavostí v této obci je, že i přesto, že se zde pěstuje více bílých odrůd révy vinné než odrůd modrých, je nejpěstovanější odrůdou modrá odrůda Zweigeltrebe, která svou vysázenou plochou zabírá jednou tak velké množství půdy než nejpěstovanější bílá odrůda Müller Thurgau. Odrůda Zweigeltrebe je zde pěstovaná na ploše 20,8942 hektaru. Dalšími nejvíce zastoupenými odrůdami je Cabernet Moravia, Frankovka, Cabernet Sauvignon, Svatovavřínecké a Modrý Portugal.

Graf 4: Nejpěstovanější modré odrůdy révy vinné v obci Moravská Nová Ves [v ha] (ÚKZÚZ, 2017)

V následující tabulce lze opět vidět všechny odrůdy, které jsou v katastru obce Moravská Nová Ves pěstovány a to s počtem hektarů, na kterých jsou v dané viniční

trati vysázeny. V posledním sloupci je také vidět, na kolika hektarech celkem je daná odrůda v této obci vysázena (ÚKZÚZ, 2017).

Tab. 9: Zastoupení odrůd révy vinné v obci Moravská Nová Ves (ÚKZÚZ, 2017)

Zastoupení odrůd - Moravská Nová Ves					
Odrůdy	Kněžské	Mimo trať	Stará Hora	Vinohrady	Celkem
André		0,0168	0,5379	0,4989	1,0536
Arkadia				0,0450	0,0450
Aurélius			0,3016	0,3044	0,6060
Bacchus				0,0126	0,0126
Berlandieri x Riparia SO-4				2,5200	2,5200
Blauer Silvaner			0,1558		0,1558
Cabernet Moravia		0,0089	1,5309	9,0762	10,6160
Cabernet Sauvignon			2,1273	3,7067	5,8340
Děvín				0,0921	0,0921
Dornfelder			0,2160	3,1771	3,3931
Dunaj			0,1212	0,0580	0,1792
Frankovka		0,0075	2,3848	3,5092	5,9015
Fratava				0,0953	0,0953
Chardonnay		0,0240		9,2774	9,3014
Chrupka bílá			0,0021	0,0020	0,0041
Hibernal				3,3040	3,3040
Irsai Oliver			0,0112	0,0543	0,0655
Merlot			0,7657	1,2986	2,0643
Modrý Portugal		0,0075	0,8063	3,1476	3,9614
Müller Thurgau		0,0075	1,5251	8,7877	10,3203
Muškat moravský		0,0133	1,2617	3,2135	4,4885
Muškat Ottonel			0,0305	0,3571	0,3876
Neronet			0,0305	0,7020	0,7325
Neuburské		0,0240	0,3637	1,4814	1,8691
Noria				0,2133	0,2133
Pálava				3,9107	3,9107
Panonia Kincse			0,0004	0,0075	0,0079
Prim				0,0267	0,0267
Rulandské bílé		0,0222	0,7504	4,0375	4,8101
Rulandské modré			0,4715	2,4316	2,9031
Rulandské šedé	0,0127		0,8799	6,4909	7,3835
Ryrlink rýnský			1,5101	4,1497	5,6598
Ryrlink vlašský			0,6006	0,8633	1,4639
Sauvignon		0,0164	1,3331	7,1252	8,4747
Siegerrebe			0,0015	0,0060	0,0075
Směs moštová bílá			0,1852	0,0200	0,2052
Směs moštová modrá			0,1222	0,0583	0,1805
Směs stolní			0,0222	0,0063	0,0285
Solaris			0,1851	0,2600	0,4451
Svatovavřínecké			0,8757	3,3739	4,2496
Sylvánské zelené			1,1368	0,2836	1,4204
Syrah			0,1350		0,1350
Tramín červený			1,6728	0,8156	2,4884
Veltlínské červené rané			0,0150	0,0500	0,0650
Veltlínské zelené	0,0256	0,0583	2,1284	5,2359	7,4482
Viognier			0,0438	0,1501	0,1939
Vitra				0,0615	0,0615
Zweigeltrebe	0,0382	0,0183	4,9175	15,9201	20,8941

3.4.1 Nejpěstovanější bílé odrůdy révy vinné v daných obcích

Veltlínské zelené *VZ*

Synonymum: Grüner Veltliner

Tato odrůda má původ pravděpodobně v Rakousku, kde je také nejrozšířenější odrůdou s celkovou plochou výsadeb 13 500 ha. Na Moravě je to nejpěstovanější odrůda a tvoří zde 9,7 % výsadeb, v Čechách se nepěstuje. Průměrné stáří vinic je 29 let a je tedy druhou nejstarší pěstovanou odrůdou v ČR.

Nejvíce je zastoupena ve výsadbách Velkopavlovické a Znojenské podoblasti. Odrůda má velmi podobné genetické informace jako Tramín a St. Georgen. Vyžaduje kvalitní polohy a hlinité půdy s dobrou vododržností. Výnos se pohybuje mezi 10-15 tun/ha při dodržení správných agrotechnických zásad. Sklizňová zralost začíná od poloviny října. Vína jsou harmonická s příjemnou kyselinou a ve vůni lze hledat tóny lipového květu, pepře nebo broskví. U vinařů je tato odrůda oblíbená pro výrobu ledových a slámových vín. Často se využívá pro výrobu cuvée.

Odrůdové znaky: malý až středně velký list, kruhovitá čepel, pětilaločnatý se středně hlubokými horními bočními výkroji. Hrozny jsou malé až středně velké, středně husté a mají typická křídélka s krátkou stopkou. Barva bobule je žlutozelená a dužnina bezbarvá.

Vedení a řez: hodí se na střední i vysoké vedení. Řez by měl být prováděn na kratší tažně nebo kordonové tvary s řezem na čípký. Ideální je ponechat 6 oček/m² (SEDLO et. al., 2014).

Veltlínské zelené - www.znalecvin.cz

Obr. 11: Veltlínské zelené
(ZNALEC VÍN-ONLINE, 2017)

Rulandské šedé *RŠ*

Synonymum: Pinot gris, Pinot grigio, Tokayer, Szürkebarát.

Tato odrůda vznikla pupenovou mutací Pinot noir ve Francii. Pravděpodobnou kolébkou této odrůdy je oblast Burgundska. Již ve 14. stol. se dostalo Rulandské šedé na naše území a do Maďarska. V Austrálii se tato odrůda pěstuje

Obr. 12: Rulandské šedé
(ZNALEC VÍN-ONLINE, 2017)

na cca 2500 ha vinic. V ČR v posledních letech rapidně vzrůstá plocha vysázených vinic Rulandským šedým, před dvaceti lety se pěstovalo na 1,5 % vinic a nyní tvoří plocha osázených vinic 5 %. Průměrné stáří vinic je 12 let. Do Státní odrůdové knihy byla tato odrůda zapsána v roce 1941. Na dobrých polohách dává každoročně surovinu vhodnou pro výrobu přívlastkových vín, avšak v teplých ročnících může odrůda trpět nedostatkem kyselin. Díky šedočervenému zbarvení slupky se nedoporučuje dlouhá macerace rmutu. Vína jsou aromatická, ve vůni můžeme hledat aroma sladkých hrušek, karamelu, medu. Výnos se pohybuje okolo 9-10 tun/ha. Vyžaduje dobré polohy, nesnáší mělké a suché písčité půdy.

Odrůdové znaky: malý až středně velký list, pětilaločný s okrouhlou čepelí. Hrozen je malý, hustý a má velmi krátkou stopku. Bobule mají šedočervenou slupku a bezbarvou dužninu.

Vedení a řez: Doporučuje se vysoké vedení a řez na delší tažně. Zatížení by se mělo pohybovat okolo 10 až 12 oček/m² (SEDLO et. al., 2014, RICHTER, 2002).

Müller Thurgau *MT*

Synonymum: Rivaner, Rizlingszilváni

Křížení: Ryzlink rýnský x Madlenka královská

Odrůda pochází z Německa, kde ji v roce 1882 vyšlechtil prof. Hermann Müller původem ze švýcarského kantonu Thurgau. Šlechtění bylo prováděno v Německém Geisenheimu. Odrůda se stala nejpěstovanějším novošlechtěncem ve světě.

Po Ryzlinku rýnském je v Německu Müller Thurgau druhu nejpěstovanější odrůdou. U nás se začal pěstovat

před pětadesáti lety a postupně se stala jednou z nejpěstovanějších odrůd v naší zemi. Před pětadvaceti lety se tato odrůda pěstovala na 18 % vinic v ČR, nyní je trend vinohradnictví snižování výsadeb a plocha výsadeb této odrůdy klesla na 8,9 %. Průměrné stáří vinic se pohybuje okolo 26 let. Do Státní odrůdové knihy byl Müller Thurgau zapsán v roce 1941. Tato odrůda se hojně pěstuje i v severnějších vinohradnických oblastech. Výnos se pohybuje mezi 10-15 tun/ha. Víno má nižší kyseliny, je harmonické a středně plné. Vůně může být jemně muškátová až květinová. Vzhledem k nižším kyselinám a aromatickému potenciálu je víno z této odrůdy často používáno do směsí. Müller Thurgau je také hlavní odrůda pro výrobu

Obr. 13: Müller Thurgau (ZNALEC VÍN-ONLINE, 2017)

Svatomartinských vín. Sklizňová zralost začíná v polovině září. Na polohu je nenáročná, avšak nesnáší suché půdy.

Odrůdové znaky: Středně velký list, pětiúhelníková čepel, list je pětilaločný nebo sedmilaločný. Středně velký a středně hustý hrozen s krátkou stopkou. Bobule je široce elipsovité, malá až středně velká a je žlutozelené barvy. Dužnina je bezbarvá, jemně muškátové chuti.

Vedení a řez: Hodí se na střední i vysoké vedení a doporučené zatížení se pohybuje od 6 do 10 oček na m² (SEDLO et. al., 2014).

Chardonnay *Ch*

Křížení: Rulandské šedé x Heunisch

Tato odrůda má původ ve Francii a je jednou z nejrozšířenějších odrůd světa. Celková plocha vysázených vinic ve světě je cca 175 000 ha, v ČR se pěstuje na 4,9 % plochy výsadeb. Chardonnay se na našem území pěstuje od nepaměti, momentálně nejvíce vysázených vinic je v Slovácké a Mikulovské podoblasti. Průměrné stáří osázených vinic u nás je 13 let. Do státní odrůdové knihy byla tato odrůda zapsaná v roce 1987. Hodí se na výrobu vín mnoha stylů a je také základem pro výrobu šumivých vín v oblasti Champagne. Vína z této odrůdy se také hojně využívají pro výrobu „barrique vín“ díky charakteristické plnosti a svěžesti. Ve vůni lze hledat tóny jablka, žlutého melounu, ananasu, banánu a u vyšších jakostí tóny medu. Výnos se pohybuje okolo 8-10 tun/ha.

Obr. 14: Chardonnay
(ZNALEC VÍN-ONLINE,
2017)

Odrůdové znaky: středně velký list, pětiúhelníkový tvar čepele, velmi mělké horní boční výkroje. Na dospělém listu je výkrojek řapíku na obou stranách ohraničen cévou. Hrozny jsou malé a husté. Bobule bývají malé, kulaté, žlutozelené barvy a bezbarvé dužniny. Sklizňová zralost začíná v druhé polovině září.

Vedení a řez: Odrůdě vyhovuje střední i vysoké vedení. Řez se doporučuje na delší tažně (SEDLO et. al., 2014, SIMONOVÁ, 2002).

Sauvignon *Sg*

Synonymum: Sauvignon blanc

Křížení: Chenin blanc x Tramín

Tato odrůda pochází z Francie, nyní se pěstuje ve většině vinařských zemí světa. Ve Francii byla tato odrůda nazývána králem vín a vínem králů. U nás se vysazuje od počátku padesátých let, do Státní odrůdové knihy byla zapsána v roce 1952. V současné době se v ČR pěstuje na 5,3 % celkové plochy vinic. Průměrné stáří výsadby Sauvignonu v ČR se pohybuje okolo 14 let.

Sauvignon - www.znalecvin.cz

Obr. 15: Sauvignon
(ZNALEC VÍN-ONLINE,
2017)

Vyžaduje velmi dobré polohy, nejlépe ve vyšších polohách svahů. Pro tuto odrůdu jsou vhodné písčité a také kamenité půdy. Vína dosahují vysokých jakostí i v severnějších vinohradnických oblastech. Sklizňová zralost začíná v první polovině října. Vyzrálá surovina zajišťuje ve vůni vína typický nádech broskví, rybízu či angreštu. U vín s méně vyzrálou surovinou bývá velký obsah kyselin a ve vůni se projevuje trávově-kopřivové aroma. Výnos se pohybuje mezi 10-15 tun/ha

Odrůdové znaky: List je malý s pětiúhelníkovým tvarem čepele. Listy mají hluboké horní boční výkroje. Charakteristický malý, hustý hrozen s krátkou stopkou. Bobule jsou malé, široce elipsovité, žlutozelené barvy. Dužnina je výrazně aromatická a bezbarvá.

Vedení a řez: Odrůda je vhodná spíše na vysoké vedení s větším podílem staršího dřeva. Ideální řez se doporučuje na dlouhé tažně se zatížením 10-15 oček na m².

Rulandské bílé *RB*

Synonymum: Pinot blanc, Pinot bianco

Původ odrůdy je ve Francii a vznikla pupenovou mutací Pinot gris. Ve Francii tvoří asi 20 % plochy vinic a pěstuje se zde již od 14. století. Pravděpodobně pochází z Burgundska, ostatně jako celá skupina burgundských odrůd. V současné době se tato odrůda pěstuje po celém světě. Dříve se u nás požíval název „Burgundské bílé“, ten byl však na základě rozhodnutí soudu v Haagu zrušen a od roku 1993 se smí používat

Rulandské bílé - www.znalecvin.cz

Obr. 16: Rulandské bílé
(ZNALEC VÍN-ONLINE,
2017)

jen název Rulandské bíle. Do Státní odrůdové knihy byla odrůda zapsána v roce 1941. V ČR tvoří výsadby této odrůdy 4,3 % z celkové plochy vinic. Nejvíce je zastoupena v podoblasti Slovácké a Litoměřické. Odrůda má vysoké nároky na polohu i půdu, vyžaduje slunné polohy a záhřevné, hlinité půdy. Výnos je střední a pohybuje se okolo 8-12 tun/ha. Vína jsou plná a extraktivní s vyšší kyselinou. Ve vůni se objevují tóny připomínající aroma po vlašském ořechu, hruškách, medu nebo lipovém květu. Vína bývají zpravidla vhodná k delšímu zrání v sudech nebo lahvích. Sklizňová zralost začíná v druhé polovině září.

Odrůdové znaky: Odrůda má středně velký list s pětiúhelníkovým tvarem čepele. Hrozen je malý, středně hustý až hustý a má krátkou stopku. Bobule je malá až středně velká, kulatá, žlutozelené barvy. Dužnina je bezbarvá.

Vedení a řez: Pro tuto odrůdu je vhodné střední i vysoké vedení. Doporučuje se řez na dlouhé tažně se zatížením 8-10 oček na m² (SEDLO et. al., 2014).

3.4.2 Nejpěstovanější modré odrůdy révy vinné v daných obcích

Zweigeltrebe *Zw*

Křížení: Svatovavřínecké x Frankovka

Původ odrůdy je v Rakousku, kde ji v roce 1922 vyšlechtil Dr. Fritz Zweigelt, tehdejší ředitel vinařské školy v Klosterneuburgu. Nyní je nejpěstovanější modrou moštovou odrůdou v Rakousku. Na Moravu se odrůda rozšířila v šedesátých letech minulého století. Do Státní odrůdové knihy byla zapsána v roce 1980. Nyní se podílí 4,6 % na výměře vinic ČR. Průměrné stáří vinic vysázených touto odrůdou je u nás 19 let.

Na polohu a půdu není náročná. Je také vhodná pro pěstování v severních vinařských oblastech. Vína jsou velmi dobré kvality, ve vůni lze hledat tóny třešňové nebo višňové. Pro dosažení vín s přívlastkem je nutno provádět redukci sklizně. Odrůda je také oblíbená pro výrobu rosé vín. Sklizňová zralost začíná v polovině října. Průměrný výnos se pravidelně pohybuje okolo 10-15 tun/ha.

Odrůdové znaky: Zweigeltrebe má středně velký list s pětiúhelníkovitým tvarem čepele. List je trojlaločný s mělkými horními bočními výkroji. Hrozen bývá zpravidla středně

Obr. 17: Zweigeltrebe
(ZNALEC VÍN-ONLINE,
2017)

velký, hustý, se středně dlouhou stopkou. Bobule je kulatá, malá až středně velká. Barva slupky je modročerná a dužnina je bezbarvá. Růst je bujný.

Vedení a řez: Doporučuje se vysoké vedení a řez na dlouhé tažně. Zatížení se pohybuje okolo 6 až 8 oček na m².

Modrý Portugal *MP*

Synonymum: Portugieser Blau, Blauer Portugieser

Původ této odrůdy není jednoznačný. V roce 1772 měl rakouský hrabě Fries převézt tuto odrůdu z Portugalska do Rakouska a dále do Německa. Na Moravě a v Čechách se pěstuje od konce 18. století. Největší rozkvět této odrůdy na našem území nastal v roce 1935, kdy činila plocha výsadeb 16,5 % z celkového množství. Nyní se Modrý Portugal pěstuje v ČR na 3,6 % ploch vysázených

Obr. 18: *Modrý Portugal*
(ZNALEC VÍN-ONLINE, 2017)

vinic. Do Státní odrůdové knihy byl zapsán v roce 1941. Průměrné stáří vinic v ČR je 23 let. Na polohu i půdu je odrůda nenáročná, avšak nesnáší zamokřené půdy. Průměrný výnos se pohybuje mezi 10-16 tun/ha, sklizňová zralost začíná v druhé polovině září. Velkou nevýhodou této odrůdy je náchylnost k napadení houbovými chorobami. Vína jsou lehčí, vhodná do směsí. Tato odrůda se využívá pro výrobu Svatomartinského vína.
Odrůdové znaky: Středně velký až velký list s pětiúhelníkovitým tvarem čepele. List je třílaločnatý s mělkými horními bočními výkroji. Odrůda má středně velký hrozen, středně hustý až hustý a bobule je středně velká, kulatá. Slupka je modročerné barvy a dužnina je bezbarvá.

Vedení a řez: Doporučuje se střední i vysoké vedení a řez na kratší tažně. Ideální zatížení se pohybuje mezi 6 až 8 očky na m².

Frankovka *Fr*

Synonymum: Lemberger, Blaufränkisch

Odrůda Frankovka pravděpodobně pochází z Rakouska, její synonymum Lemberger je odvozeno od dolnorakouské obce Liemberg. Tato odrůda vznikla křížením odrůdy Heunisch. Pěstuje se hlavně v Rakousku, kde tvoří 7 % plochy vinic. V minulosti byla Frankovka nejpěstovanější odrůdou na Moravě. V Čechách se téměř nepěstuje. Plocha osázených vinic v ČR v současné době činí 6,7 % z celkového

množství, což z ní dělá druhou nejpěstovanější modrou moštovou odrůdu na Moravě. Průměrné stáří osázených vinic v ČR je 20 let. Do Státní odrůdové knihy byla zapsána v roce 1941. Výnos se pohybuje okolo 11 tun/ha, sklizňová zralost začíná v polovině října. Hodí se na lepší polohy s lehce záhřevnou půdou. Odrůda je vhodná na štěrkovité a sprašové půdy. Víno je nižší barvy, velmi dobré kvality, vhodné k archivaci. Ve vůni lze hledat tóny višňí, ostružin a skořice.

Obr. 19: *Frankovka* (ZNALEC VÍN-ONLINE, 2017)

Odrůdové znaky: Poměrně velký list s pětiúhelníkovým tvarem čepele. Třilaločný list nebo zcela bez laloků s velmi mělkými horními bočními výkroji. Frankovka má středně velký, středně hustý hrozen s krátkou stopkou. Malá až středě velká a kulatá bobule. Slupka je modročerná. Dužnina je bezbarvá. Růst je bujný.

Vedení a řez: Hodí se na střední i vysoké vedení s řezem na dva tažně. Ideální zatížení se pohybuje okolo 7 až 9 oček na m² (SEDLO et. al., 2014).

Cabernet Sauvignon *CS*

Křížení: Pravděpodobně Cabernet Franc x Sauvignon

Historie této odrůdy sahá již do doby římské. O rozšíření v oblasti Bordeaux se zasloužil Kardinál Richelieu. V současnosti se pěstuje na celém světě s celkovou plochou osázených vinic asi 200 000 hektarů. U nás se podílí na 1,4 % osázené plochy vinic. Vzhledem k pozdnímu dozrávání se v Čechách nepěstuje vůbec. Sklizňová zralost začíná v polovině října. Do Státní odrůdové knihy byl Cabernet Sauvignon zapsán v roce

Obr. 20: *Cabernet Sauvignon* (ZNALEC VÍN-ONLINE, 2017)

1980. Odrůda je velmi náročná na polohy, vyžaduje jen ty nejlepší. Upřednostňuje písčité a hlinitopísčité půdy. Vína z této odrůdy mají syté barvy a výrazný „cabernetový charakter“. Ve vůni lze hledat aroma připomínající černý rybíz, ostružiny až marmeládu. Víno je vhodné pro delší uchování. Výnos je menší a pohybuje se v průměru okolo 6 až 9 tun/ ha.

Odrůdové znaky: Odrůda má středně velký list s pětiúhelníkovým tvarem čepele. List je sedmilaločný s mělkými horními bočními výkroji. Hrozny jsou malé až středně velké, středně husté a mají krátkou stopku. Charakteristickým rysem je velmi malá kulatá

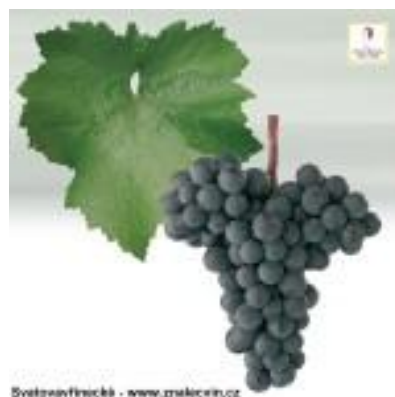
bobule. Slupka je modročerné barvy. Dužnina má kořenitou chuť a je bezbarvá. Růst je středě bujný.

Vedení a řez: V úrodných půdách se doporučuje spíše vysoké vedení a v méně úrodných půdách vedení střední. Řez je vhodné provádět na delší tažně nebo na polotažně. Zatížení by se mělo pohybovat okolo 10-12 oček na m² (SEDLO et. al., 2014, SIMONOVÁ, 2002).

Svatovavřínecké *Sv*

Synonymum: Saint Laurent

Odrůda pochází z Francie, jedním z rodičů je Pinot noir. Německý lékárník Bronner tuto odrůdu v polovině 19. století rozšířil do Německa, odkud bylo Svatovavřínecké rozšířeno do okolních zemí. V ČR se pěstuje od roku 1900 a i navzdory trendu snižování plochy výsadeb této odrůdy tvoří momentálně 7,3 % vysázených ploch, je tedy nejpěstovanější a s průměrným stářím výsadeb 28 let také nejstarší modrou moštovou odrůdou. Do Státní odrůdové knihy byla zapsána v roce 1941. Vína

Obr. 21: Svatovavřínecké (ZNALEC VÍN-ONLINE, 2017)

disponují tmavší barvou, kvalitní a plnou chutí. Ve vůni víno připomínají lesní plody, višně, zralé švestky až povidla. Odrůda je vhodná i do směsí a je jednou z odrůd, které umožňují výrobu Svatomartinských vín. Průměrný výnos se pohybuje okolo 8 až 11 tun/ha. Sklizňová zralost začíná v první polovině října. Na polohu i půdu je odrůda nenáročná, ale spíše jí vyhovují lehčí výhřevné půdy.

Odrůdové znaky: Svatovavřínecké má středně velký list s pětiúhelníkovitým tvarem čepele. Dále je list tří nebo pětilaločný s mělkými horními bočními výkroji. Hrozen má tato odrůda středně velký, hustý s krátkou až středně dlouhou stopkou. Bobule bývá středně velká a kulatá. Slupka má modročerné zbarvení a dužnina je bezbarvá. Růst je bujný. Proti poškození jarními mrazy je méně odolná.

Vedení a řez: Doporučuje se vysoké vedení a řez na delší tažeň. Ideální zatížení 10 oček na m² (SEDLO et. al., 2014).

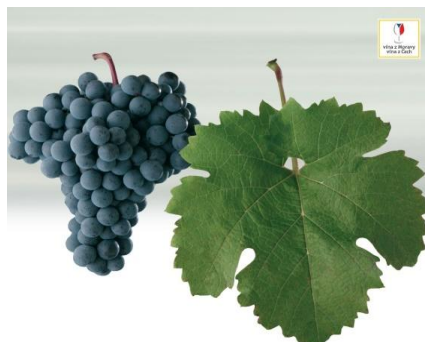

3.4.3 Odrůdy vyšlechtěné Lubomírem Glosem

Cabernet Moravia *CM*

Křížení: Zweigeltrebe X Cabernet Franc

Tuto odrůdu vyšlechtil pan Lubomír Glos v Moravské Nové Vsi, do odrůdové knihy byla zapsána v roce 2001. Nyní tvoří plocha výsadeb přibližně 1,1 % veškeré plochy vinohradů v České republice, nejvíce se pěstuje v oblastech Slovácké a Velkopavlovické. Cabernet Moravia potřebuje velmi teplé polohy, na druh půdy není náročná. Výnos je vysoký - až 16 t/ha, průměrná cukernatost při sběru je 17 ° ČNM. Vína z této odrůdy jsou tmavší barvy s jemným kabernetovým aroma.

Obr. 22: Svatovavřínecké
(ZNALEC VÍN-ONLINE, 2017)

Odrůdové znaky: Odrůda má velký list, čepel ve tvaru kruhovitém, list je třílaločný s mělkými horními bočními výkroji. Hrozen je středně velký, středně hustý až hustý s delší stopkou. Bobule je kulatá a středně velká. Barva bobule je modročerná, dužnina bezbarvá. Sklizňová zralost začíná v druhé polovině října.

Vedení a řez: Odrůda je vhodná pro pěstování na středním i vysokém vedení s řezem na jeden kmínek a jeden tažeň.

Fratava *Ftv*

Křížení: Frankovka X Svatovavřínecké

Také tuto odrůdu vyšlechtil pan Lubomír Glos v Moravské Nové Vsi, do státní odrůdové knihy byla zapsána v roce 2008. V současné době se pěstuje na přibližně 6,5 ha vinic. Odrůda je vitálního vzrůstu a dává pravidelné sklizně, k získání kvalitně vyžralých a vysoce kvalitních hroznu je potřeba redukce sklizně ve vinici. Vína z této odrůdy bývají velmi barevná a v chuti bohatá, ve vůni lze cítit tony ostružin. Vína se také hodí do barrique sudů, kde se zráním podstatně zvyšuje jejich kvalita. Odrůdě vyhovují teplé a záhřevné půdy, které nemusí být příliš úrodné.

Obr. 23: Fratava (ZNALEC VÍN-ONLINE, 2017)

Odrůdové znaky: Středně velký až velký list pětiúhelníkového tvaru. Hrozen je spíše malý až středně velký, středně hustý. Bobule jsou malé a jsou kruhovitého tvaru. Slupka je modročerná, dužnina bez zbarvení. Sklizňová zralost začíná v první dekádě října.

Vedení a řez: Vhodné pro všechny typy vedení. Doporučuje se řez na jeden kmínek a jeden tažeň. Optimální zatížení keřů se pohybuje okolo 6 až 8 oček/m² (SEDLO et. al., 2014).

3.4.4 Pěstitelské tvary a způsoby vedení

Správnou volbou pěstitelského tvaru zajistíme kvalitní oslnění a maximální využití listové plochy. Na celém světě v oboru vinohradnictví najdeme desítky pěstitelských tvarů. Každá vinařská oblast využívá pěstitelské tvary, které jsou pro danou oblast specifické. Česká republika patří mezi vinohradnické oblasti s chladnějším podnebím, proto se zde používají pěstitelské tvary typické pro tyto oblasti. Při výběru pěstitelského tvaru je důležité dodržet podíl rozdělení starého dřeva na keři, aby bylo zajištěno optimální rozdělení plodného dřeva. V minulosti byl kladen velký důraz na vyšší podíl starého dřeva, jehož větší podíl je vhodný do oblastí s chladnějším podnebím, ale zároveň má negativní vliv na vysoké množství velkých řezných ran na révovém keři. Tím pádem vzniká velké riziko napadení houbovým patogenem ESCA. Zvýšený podíl chronické formy choroby ESCA můžeme pozorovat na kordonových tvarech. Se záměrem mít menší podíl starého dřeva se v současné době moderního vinohradnictví v ČR nejvíce požívají vrcholové pěstitelské tvary, které mají běžně kmínek do výšky 60-80 cm a plodné dřevě se nachází přímo na vrcholu kmínku. Ve viničních tratích vinařských obcí Hrušky a Moravská Nová Ves se vyskytuje v nejhojnějším zastoupení vedení střední, Rýnsko-hesenské. Ve starších výsadbách najdeme i vysoké vedení.

- **Střední vedení révy** - v ČR je tento způsob vedení nejčastěji používaným. Toto vedení má velmi dobré předpoklady ruční i mechanizované práce. Výška kmínku je v rozmezí 60-80 cm, nižší kmínek je vhodnější pro modré odrůdy z hlediska vyrovnanějších teplot v zóně hroznů. Z hlediska většího kolísání teplot v zóně hroznů během dne a noci, která napomáhá tvorbě aromatických

látek, je pro bílé odrůdy vhodnější vyšší kmínek. Nejvíce používaným tvarem středního vedení v ČR je Rýnsko-hesenské vedení.

- **Rýnsko-hesenské vedení** – listová plocha je tvarována vertikálně. Kmínek se pohybuje v rozmezí výšky 60-80 cm. Řez se provádí na tažně. Tažně se ohýbají nebo se vyvazují rovnoměrně s vodícím drátem. Drátěnku tedy tvoří vodící nebo vodící a ohýbací drát a zpravidla dva páry dvojdrátí. U vodorovného vyvazování tažně je výhodou vyrovnaný poměr list:plod, tím vzniká možnost vyrovnaného zrání a homogenní kvality hroznů při sklizni. Množství oček na tažni vyvazovaném vodorovně by se mělo pohybovat maximálně do 12 oček u kvalitně zapěstovaného kmínku. Ohýbáním tažňů do oblouků lze využít i vyšší množství oček na keři. Při nesprávném ohnutí tažně ale nastává riziko, že budou růst nejbujněji letorosty nacházející se na nejvyšším bodě. Na Rýnsko-hesenském vedení lze využívat kordonových tvarů.
- **Vysoké vedení révy** - Toto vedení vyžaduje pěstování v širších sponech a je charakteristické nižším počtem keřů na hektar a vyšším výnosem hroznů z jednoho keře. Do způsobů vysokého vedení patří vysoké vedení s řezem na tažně (shodné s Rýnsko-hesenským vedením), Moserovo vedení révy, jednoduchý závěs a vertiko (PAVLOUŠEK, 2011).

3.5 Geologické, půdní a klimatické podmínky

3.5.1 Terroir

V překladu z francouzštiny znamená země, půda. Tento pojem ve vinařství vnikl už v 18. století, ale výraznější rozkvět toho výrazu nastal ve 20. století. Definiuje všechny faktory ovlivňující specifické vlastnosti vína v určité oblasti. Mezi tyto faktory patří geografická pozice, půdní podmínky, vliv geologického podloží, klimatické a mikroklimatické vlivy, výběr odrůd a způsoby zpracování. Spolupůsobením těchto faktorů vznikají vína typická pro danou oblast. Vína se tak odlišují od jiných oblastí. Stanovení hranic označovaného území je tedy důležitou okolností (LINHART et. al., 2007).

Stálé diskuze mezi vinohradníky jsou vedeny k otázce, zda terroir ovlivňuje agrotechnické zásahy ve vinici. Tyto zásahy je vhodné považovat za součást terroir vzhledem k tomu, že přímo působí na mikroklima vinic. Také typičnost a mineralita jsou termíny spojované s terroir, jasné definovat je však nelze (PAVLOUŠEK, 2011).

3.5.2 Geologické podmínky

Pro pěstování révy vinné má z hlediska geologického hlavní význam složení a stavba skalního podkladu vinic. Geologické poměry ovlivňují vznik a složení půd, morfologii krajiny a průběh zvětrávání. Důležitým faktorem, který určuje geologické podloží, je topografický reliéf oblasti (nadmořská výška, sklon svahu a expozice k světovým stranám). Vinařská oblast Morava leží na rozhraní dvou nejvýznamnějších jednotek geologické stavby Evropy - Českého masivu a Alpsko-karpatského horského pásma. Vinařské obce Hrušky a Moravská Nová Ves se nachází na Vídeňské pánvi s usazeninami mladotřetihorního moře, to znamená, že jsou zde pestré jíly se šterky a váte písky. Nadmořská výška se pohybuje v rozmezí 150-210 m. n. m. Viniční tratě zde těžší z teplejších podmínek nižší nadmořské výšky a rychlé záhřevnosti lehčích půd. (LINHART et. al., 2007)

3.5.3 Půdní podmínky

Pro pěstování révy jsou velmi důležité půdní vlastnosti fyzikální a chemické. Mezi fyzikální vlastnosti půdy patří pórovitost, barva a struktura. Z hlediska chemických vlastností půdy jsou nejdůležitější obsahy živin, pH, obsah stopových prvků a znečištění těžkými kovy. Pro půdu jsou nejdůležitější prvky vápník, hořčík, železo, fosfor, draslík a stopové prvky zinek, měď, mangan a kobalt. Půda je také nejvýznamnější složkou terroir. V našich podmínkách vniká 1 cm půdy přibližně sto let, je to tedy dlouhodobý proces. Vznik půdy je závislý na morfologii místa, klimatických podmínkách, stanovištních podmínkách, porostu, geologickém substrátu a zemědělském obdělávání půdy. Podle vnějších podmínek se půdy mění mnohdy i na několika čtverečních metrech. Ve vinařské oblasti Morava je složení půd velmi pestré. Často se stává, že na jedné vinici najdeme několik typů půd. Převládají zde půdy jílovité,

jílovitohlinité, hlinité a písčité. Ve vinařských obcích Hrušky a Moravská Nová ves jsou půdy písčité a místy hlinité s poměrně velkým zastoupením prachu. Půdy jsou černozemního typu (PAVLOUŠEK, 2011, LINHART et. al., 2007).

3.5.4 Klimatické podmínky

Po celém světě se réva vinná pěstuje v rozsáhlých oblastech. Výsadby se nachází v tropickém, subtropickém a mírném podnebném pásmu. Výběr vhodného stanoviště pro pěstování révy vinné je velmi důležitým prvkem, vzhledem k tomu, že jde o teplomilnou rostlinu. Průměrná roční teplota by se měla pohybovat minimálně okolo 9 °C, optimum pro pěstování révy je však 11-16 °C. Česká republika se nachází v mírném podnebném pásmu. Vinařské oblasti České republiky patří mezi severní oblasti Evropy. Hrozny zde zrají pod střídavým vlivem přímořského a vnitrozemního klimatu. Střídání teplých dnů a chladných nocí působí příznivě pro révu ve fázi zrání hroznů. Vlivem proudění horkého kontinentálního vzduchu se zvyšují efektivní teploty a to přispívá ke zkrácení některých fenofází vegetačního cyklu. Tyto faktory umožňují pěstování významných jakostních odrůd. Stav atmosféry v daném okamžiku na určitém stanovišti charakterizuje pojem „počasí“ a průměrný průběh počasí v období více let na daném stanovišti označujeme termínem „klima“. Ve vinohradnictví se pro popis stanoviště rozlišují tři stupně klimatu (PAVLOUŠEK, 2011). Vinařské obce Hrušky a Moravská Nová Ves spadají do regionu Podluží. Většina vinařských obcí tohoto regionu leží v údolí řeky Moravy, odkud vanou chladnější severovýchodní větry. Většina starších viničních tratí je umístěna na úbočí terénního zlomu nad řekou Kyjovkou (KRAUS et. al., 1997)

- **Makroklima** – vystihuje klimatické podmínky v daném regionu. K charakteristice makroklima slouží dlouhodobé průměry klimatických ukazatelů. Počasí se může, z hlediska makroklimatického pohledu, rok od roku mírně odchylovat, ale dlouhodobý trend bývá v daném regionu stabilní. V České republice se neužívá regionů, ale vinařských podoblastí, k jejichž popisu se využívají měsíční, roční i víceleté průměry klimatických veličin, a to zejména srážek, teplot, proudění větru a sluneční svit.

- **Mesoklima** – slouží k charakteristice podstatně menších územních jednotek, často pro vinařskou obec nebo viniční trať. K jeho popisu se využívají denní a hodinové údaje nejdůležitějších klimatických parametrů. Kromě těchto parametrů ovlivňuje mesoklimatické podmínky také například expozice svahu, svažitost, mrazivé kotliny, nadmořská výška, přítomnost vodních ploch a další. Na kvalitu hroznů v konkrétní vinici a projev terroir má mesoklima přímější vliv.
- **Mikroklima** – tento stupeň klimatu charakterizuje situaci přímo uvnitř vinice, lze ho také popsat jako klima uvnitř listové stěny. Ovlivňuje ho spon výsadby, ošetřování půdy, zelené práce, ale i orientace viničních řad ke světovým stranám a architektura listové stěny. Sluneční záření a teplota v sezóně hroznů ovlivňuje tvorbu kvalitních parametrů, především kyseliny jablečné a sekundárních metabolitů v hroznech. Na teplotu hroznů působí také proudění větru uvnitř listové stěny. Mikroklima usměrňuje i odvlhčení listů a hroznů a tím i možný rozvoj houbových chorob (PAVLOUŠEK, 2011).

Základní klimatické faktory stanoviště pro pěstování révy vinné

Hlavními klimatickými faktory při výběru stanoviště pro pěstování révy vinné jsou srážky, teplota, proudění vzduchu a sluneční svit.

Srážky

Voda slouží jako transportní prostředek pro rozvod živin v keři révy vinné a zároveň je součástí všech fyziologických procesů. Réva vinná přijímá vodu z půdy kořenovým systémem a ze vzduchu zelenými částmi keře. Pro správný růst keře je ale zásadní přijímání vody z půdy. Nedostatek vody působí na révu vinnou negativně, čehož si můžeme všimnout na oslabení růstu nebo žloutnutí spodních listů na letorostu. Při velkém nedostatku vody může nastat také nekvalitní vývoj hroznů nebo tvorba malých bobulí. Pro révu však není dobrý ani nadbytek vody, který naopak způsobuje silný růst listové plochy i letorostů a zvyšuje se citlivost k napadení houbovými chorobami.

Dostupnost vody v půdě závisí také na druhu půdy a vodní jímavosti půdy. Na vlhkých a utužených půdách dochází často k blokování příjmu železa a chlorózám.

Teplota

Teplota je nejdůležitějším faktorem pro růst a vývoj révy vinné. Spolu se slunečním zářením se podílí na tvorbě kvalitativních parametrů hroznů. Teplota i sluneční záření působí propojeně, jelikož i oslunění hroznů zvyšuje jejich teplotu, která je pak vyšší než teplota okolního prostředí. Za optimální teplotu pro růst a vývoj považujeme rozmezí 20-30 °C.

Proudění vzduchu

Proudění vzduchu je dalším významným klimatickým faktorem spolu s větrnými poměry stanoviště. Silný vítr může způsobovat mechanické poškození keřů révy vinné. Z důvodů silného proudění větru ve fenofázi intenzivního růstu bývají často letorosty vylamovány. Vylomení může být u dlouhých tažňů, ponechaných na keři po zimním řezu, výrazné. Ve větrných lokalitách se z tohoto důvodu doporučuje řez na kratší plodné dřevo. Kratší tažně pak mají kratší internodia a struktura keře bývá poměrně stabilní. Důležité je také včasné zastrčení letorostů do drátěnky a její zpevnění, čímž mohou být škody způsobené větrem minimalizovány.

Proudění vzduchu v listové stěně má vliv také na délku ovlhčení květenství, listů i hroznů a souvisí s rizikem výskytu houbových chorob. Ovlivňuje také teplotní poměry na stanovišti. V záhřevných oblastech může proudění vzduchu snižovat teplotu v zóně hroznů a pozitivně tak působit na tvorbu sekundárních metabolitů a na dozrávání. Naopak v chladných lokalitách působí ochlazení vlivem proudění vzduchu negativně. Kombinace silného větru s nižšími teplotami přináší případně mrazová poškození v zimním nebo jarním období.

Sluneční záření

Pro životní děje révy vinné, jako jsou fotosyntéza, iniciace a diferenciaci květenství, vyzrání a kvalita hroznů, má sluneční záření velký význam. Je také důležitá délka oslunění, protože rozdíly v počtu hodin slunečního svitu ovlivňují harmonizaci kyselin, akumulaci cukrů a kvalitní vývoj aromatických a fenolických látek. Pro pěstování vinné révy v podmínkách podobných České republice se doporučuje minimálně 1250 hodin slunečního svitu za vegetační období (PAVLOUŠEK, 2011).

Záznamy meteostanice Hrušky

Úhrn srážek: v období od 1. 1. 2014 do 1. 1. 2017 činí úhrn srážek 1074,48 mm. Roční průměr je tedy 358,16 mm.

Teplota vzduchu: v období od 1. 1. 2014 do 1. 1. 2017 je průměrná teplota 11 °C

Přízemní teplota v 0,20 m: v období od 1. 1. 2014 do 1. 1. 2017 je průměrná teplota 10,7 °C

Teplota půdy: v období od 1. 1. 2014 do 1. 1. 2017 je průměrná teplota půdy 9,9 °C

Vlhkost vzduchu: v období od 1. 1. 2014 do 1. 1. 2017 se pohybovala průměrná vlhkost vzduchu okolo 79.76 % (METEOSTANICE – ONLINE, 2017).

4. METODIKA

Prováděný pokus

Prováděný pokus byl zaměřen na kvalitu vín z vinařské oblasti Morava, Slovácké vinařské podoblasti a z vinařských obcí Hrušky a Moravská Nová Ves. Bylo shromážděno sedm vzorků vín od různých vinařů, různých ročníků sklizně a pěstovaných v různých viničních tratích v daných obcích.

Vzorky bílých vín:

1. Ryzlink rýnský – ročník 2016, Vinařství Glosovi, Moravská Nová Ves
2. Veltlínské zelené – ročník 2015, Vinařství Říha, Hrušky
3. Chardonnay – ročník 2016, Vinařství Beneš, Hrušky
4. Ryzlink rýnský – ročník 2007, Víno Richard, Hrušky

Vzorky červených vín:

1. Cabernet Moravia – ročník 2016, Vinařství Glosovi, Moravská Nová Ves
2. Cabernet Moravia – ročník 2015, Vinařství Říha, Hrušky
3. Cabernet Moravia – ročník 2006, Víno Richard, Hrušky

Laboratorní hodnocení vín

U všech vín bylo provedeno stanovení obsahu látek ve víně na přístroji Bacchus II, který stanovil tyto látky:

- hustotu
- alkohol
- glukózu/fruktózu
- pH
- celkové kyseliny
- kyselinu jablečnou
- kyselinu mléčnou
- kyselinu vinnou
- kyselinu citronovou
- tekavé kyseliny
- glycerol

Přístroj Bacchus II, který byl pro stanovení použit, je modulární enologický analyzátor, který je upravený dle potřeb vinařů a vytvořený pro analýzu moštů, vín a alkoholických nápojů. Obsáhlá konfigurace řízená centrálně jedním softwarem obsahuje tři moduly, a to FTIR spektrometr, UV/Visible spektrofometr a kolorimetr s příslušnými filtry.

Senzorické hodnocení vín

K senzorickému hodnocení vín bylo pozváno pět předem proškolených hodnotitelů z řad studentů Zahradnické fakulty oboru Vinohradnictví a vinařství, kteří u vín stanovovali tyto znaky:

- vzhled
- vůni
- chuť
- celkový dojem

Při hodnocení vzhledu byla stanovena čírost a barva, u vůně intenzita, čistota a harmonie, a u chuti intenzita, čistota, harmonie a perzistence.

K hodnocení byl použit stobodový hodnotící systém, který je nejčastěji používaný k hodnocení amatérských i profesionálních soutěží vín. V České republice se nejvíce používá modifikovaná sto bodová tabulka, kterou upravil doc. Ing. Josef Balík, Ph.D., a Ing. Jaroslav Veverka ze Zahradnické fakulty Mendelovy univerzity a která byla k hodnocení použita.

5. VÝSLEDKY A DISKUZE

Výsledky laboratorního hodnocení vín

V následující tabulce vidíme výsledné hodnoty, které byly stanoveny na přístroji Bacchus II. u sedmi vzorků vín. U všech vzorků byl alkohol stanoven vyšší jak 12,2 %. Zbytkový cukr, tedy glukóza a fruktóza, se pohyboval v kategorii suchých vín.

Celkový obsah kyselin u stanovených vzorků vyšel v hodnotách nad 4 g/l, což je pro víno minimální hodnota, jak uvádí i STEIDL ve své publikaci z roku 2002.

Tab. 10: Laboratorní hodnocení vzorků vín

Vzorek	hustota	alkohol (%)	Glukóza/Fruktóza (g/l)	pH	celk. kyseliny (g/l)	k. jablečná (g/l)	k. mléčná (g/l)	k. vinná (g/l)	k. citrónová (g/l)	těkavé kyseliny (g/l)	glycerol
Ryzlink rýnský 2016 Vinařství Glosovi	0,9920	12,21	0,62	2,07	5,47	0,10	1,70	1,96	0,21	0,00	7,56
Veltlínské zelené 2015 Vinařství Říha	0,9911	12,34	2,47	2,41	6,03	1,00	1,43	1,87	0,36	0,00	7,97
Chardonnay 2016 Vinařství Beneš	0,9951	13,02	5,70	2,84	7,12	1,90	0,67	2,36	0,21	0,12	8,44
Ryzlink rýnský 2007 Víno Richard	0,9934	12,40	0,29	2,17	6,95	1,00	1,54	1,30	0,44	0,00	8,57
Cabernet Moravia 2016 Vinařství Glosovi	0,9913	12,71	0,00	2,67	4,24	0,03	3,76	1,10	0,11	0,22	9,04
Cabernet Moravia 2015 Vinařství Říha	0,9907	12,70	0,10	2,78	4,54	0,08	3,73	0,95	0,05	0,36	9,67
Cabernet Moravia 2006 Víno Richard	0,9991	12,40	0,30	2,79	4,77	0,00	3,68	1,02	0,11	0,44	9,54

Senzorické hodnocení vín

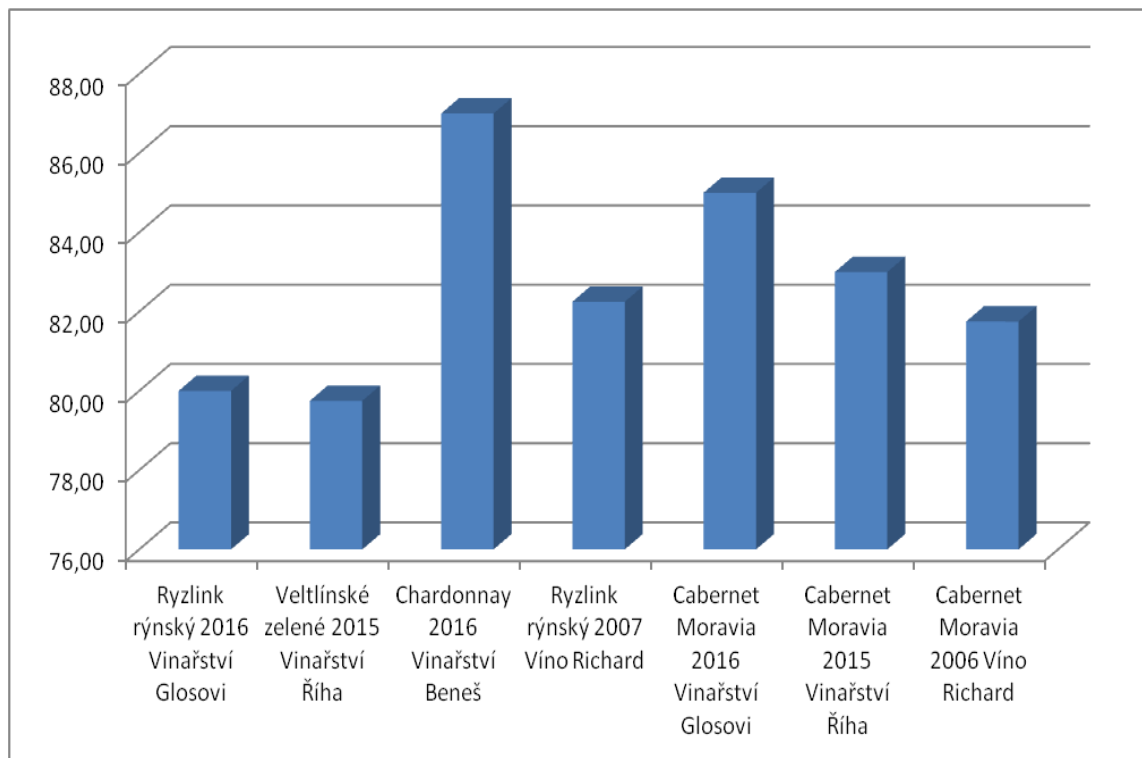
Tab. 11: Senzorické hodnocení vzorků vín

Vzorek	Celkový počet bodů
Ryzlink rýnský 2016 Vinařství Glosovi	80,00
Veltlínské zelené 2015 Vinařství Říha	79,75
Chardonnay 2016 Vinařství Beneš	87,00
Ryzlink rýnský 2007 Víno Richard	82,25
Cabernet Moravia 2016 Vinařství Glosovi	85,00
Cabernet Moravia 2015 Vinařství Říha	83,00
Cabernet Moravia 2006 Víno Richard	81,75

Z tabulky a grafu vyplývá, že vzorky vín, které byly vybrány pro senzorickou analýzu, byly ohodnoceny podle modifikované sto bodové stupnice jako velmi dobrá vína díky hodnotám nad 80 bodů, až na vzorek Veltlínské zelené z roku 2015 z Vinařství Říha, který na toto hodnocení ztrácí pouhých 0,25 bodu a víno, je tedy podle tohoto hodnotícího systému zařazeno do kategorie dobrých vín. Nejlépe ohodnoceno

bylo víno odrůdy Chardonnay z roku 2016, vyrobené v Rodinném vinařství Beneš, které bylo obodováno 87 body.

Graf 5: Senzorické hodnocení vzorků vín

6. ZÁVĚR

V této bakalářské práci bylo popsáno základní rozdělení vinařských oblastí a podoblastí nacházejících se v České republice a jejich základní charakteristika. Dále byla prostudována literatura k vinařským obcím Moravská Nová Ves a Hrušky, které leží ve vinařské oblasti Morava a Slovácké vinařské podoblasti. Z dostupných zdrojů byla zpracována charakteristika každé z obcí, jejich historie a historie vinařství v obci.

Jelikož jsou obě obce v pěstování révy vinné a výrobě vína velmi aktivní, byly zhodnoceny viniční tratě obou obcí po stránce odrůdové skladby, rozlohy osázených vinic, půdních podmínek a vedení révy vinné.

V obci Moravská Nová Ves je 143,52 hektaru půdy osázeno vinnou révou, kterou obdělává 328 pěstitelů, z nichž nejvýznamnější byli v práci představeni. V obci Hrušky je 114,86 hektaru půdy osázených vinnou révou a hospodaří zde 200 pěstitelů. Obec Hrušky je co do počtu obyvatel a rozlohy sice menší, než obec Moravská Nová Ves, ale v oblasti zpracování hroznů révy vinné a výroby vína má širší zastoupení a více významných výrobců, z nichž ti nejznámější byli v práci uvedeni.

Dále jsou v práci popsány dva nejvýznamnější spolky a to COLLEGIUM VINITORUM® a BONUS EVENTUS®, které svou prezentací vín dostaly obce a místní vinaře do podvědomí veřejnosti. Zhodnocena byla také odrůdová skladba ve vinařských obcích a popsány nejpěstovanější odrůdy, kterými jsou Veltlínské zelené, Rulandské šedé, Müller Thurgau, Chardonnay, Sauvignon, Rulandské bílé, Zweigeltrebe, Modrý Portugal, Frankovka, Cabernet Sauvignon a Svatovavřínecké. Obec Moravská Nová Ves je zajímavá také tím, že zde žije významný šlechtitel révy vinné pan Lubomír Glos, jenž vyšlechtil odrůdu Cabernet Moravia a Fratava, jejichž charakteristiky jsou v práci také uvedeny.

Jelikož vinařské obce Moravská Nová Ves a Hrušky leží nedaleko od sebe a jejich katastrální území se dotýkají, lze říct, že jejich geologické, půdní a klimatické podmínky se od sebe příliš neliší.

Vlastní část práce byla zaměřena na kvalitu vín z vinařských obcí Hrušky a Moravská Nová Ves. Bylo shromážděno sedm vzorků vín od různých vinařů, různých ročníků sklizně a pěstovaných v různých viničních tratích. U těchto vín bylo provedeno laboratorní a sensorické hodnocení. Nejlépe sensoricky ohodnoceno bylo víno odrůdy Chardonnay z roku 2016, které bylo vyrobeno v Rodinném vinařství Beneš v obci Hrušky.

7. SOUHRN – RESUME

Souhrn

Bakalářská práce je zaměřena na vinařské obce Moravská Nová Ves a Hrušky, které jsou součástí vinařské oblasti Morava a Slovácké vinařské podoblasti. Je zde popisována historie obcí, historie vinařství v obcích, rozdělení viničních tratí, významní pěstitelé a výrobci vína a významné sdružení vinařů. V práci jsou dále uvedeny nejčastěji pěstované odrůdy a jejich vedení a zhodnoceny geologické, půdní a klimatické podmínky daných oblastí. Ve vlastní části práce je provedeno laboratorní a senzorické hodnocení vín.

Klíčová slova: vinařská oblast, vinařské obce, viniční trať, odrůdy, klimatické podmínky, senzorické hodnocení

Resume

This bachelor thesis is focused on Moravská Nová Ves and Hrušky wine-growing villages, which are a part of Moravian wine-growing region and Slovácká sub-region. It describes the history of municipalities, the history of winemaking in the municipalities, the division of vineyard trails, the major growers and wine producers and significant wine associations. The thesis also lists the most frequently cultivated varieties and their management and the geological, soil and climatic conditions of given areas. There is also a laboratory and sensory evaluation of wines is performed in the part of the work.

Key words: wine region, wine village, vineyard, varieties, climatic conditions, sensory evaluation

8. SEZNAM LITERATURY

1. **BAKER, H. 2004:** *Kapesní průvodce po vinařských oblastech a vínech České republiky*. HENRY Praha, 74, 78, ISBN 80-239-2745-0
2. **BUŠEK, L 1964:** *Vinařství v Moravské Nové Vsi*. Vinohrad, 44
3. **HRDLIČKA, M. 2001:** *Moravská Nová Ves*. FPO Znojmo, 66-70, ISBN 80-902863-5-6
4. **KRAUS V., KUTTELVAŠER Z., VURM B. 1997:** *Encyklopedie českého a moravského vína*, Melantrich a. s. Praha, 111, 112, 132, ISBN 80-7023-250-1
5. **KUTTELVAŠER, Z. 2003:** *Abeceda vína*. Radix Praha, 44, ISBN 80-86031-43-8
6. **LINHART, P., SUK, M., VÁLEK, V. 2007:** *Vinařský atlas území České republiky*. DOLIN Praha, 107,108, 109-114, ISBN 978-80-7028-311-0
7. **OBŮRKOVÁ, E. 2013:** *Kam za vínem na Moravě a v Čechách*. Albatros Media a.s., 108, 129, ISBN 978-80-264-0098-1
8. **OBŮRKOVÁ, E. 2015:** *Krajem vína*. Bravissimo, 107, ISBN 978-80-87498-43-9
9. **PAVLOUŠEK, P. 2011:** *Pěstování révy vinné*, Grada Publishing a. s. Praha, 104,112-116,160-162, ISBN 978-80-247-3314-2
10. **PIDROVÁ, J. 1998:** *Hrušky, občané své obci*. Galerie Podivín, 199, 200
11. **RICHTER, M., 2002:** *Velký atlas odrůd ovoce a révy*. TG TISK s.r.o Lanškroun, 146, 147, ISBN 80-238-9461-7
12. **SEDLO, J., LUDVÍKOVÁ, I. 2014:** *Přehled odrůd révy 2014*. ČVČR, 38-39, 52-53,60-61, 62-63, 68-69, 80-81, 106-107,108-109, 114-115, 116-117,126-127,138-139,140-141, ISBN 978-80-903534-7-3
13. **SIMONOVÁ, J., 2002:** *O víně*. Slovart s.r.o., 30, 36, ISBN 80-7209-386-X
14. **STEIDEL, R. 2002:** *Sklepní hospodářství*, Radix spol. s.r.o., ISBN 80-903201-0-4

INTERNETOVÉ ZDROJE

1. Lokalizační a mapová aplikace [online] 2017, dostupné z: www.geology.cz
2. Meteostanice [online] 2017, dostupné z: www.amet.cz
3. Městys Moravská Nová Ves [online] 2017, dostupné z: www.mnves.cz

4. Obec Hrušky [online] 2017, dostupné z: www.hrusky.cz
5. Půdní mapa 1:50 000 [online] 2017, dostupné z: www.geology.cz
6. Rodinné vinařství Beneš [online] 2017, dostupné z: www.vinobenes.cz
7. Stanovené pěstitelské oblasti - eAGRI [online] 2015, dostupné z: www.eagri.cz
8. Vinařství Glosovi [online] 2016, dostupné z: www.vinarstvi-glosovi.cz
9. Vinařství Klimeš [online] 2016, dostupné z: www.vinoklimes.cz
10. Vinařství Nešpor-Rajský [online] 2017, dostupné z: www.nespor-rajsky.cz
11. Vinařství Šmerák [online] 2016, dostupné z: www.smerak.cz
12. Vinné sklepy Podluží [online] 2017, dostupné z: www.sklepy-podluzi.cz
13. Víno styl [online] 2015, dostupné z: www.vinostyl.cz
14. Znalec vín [online] 2017, dostupné z: www.znalecvin.cz

JINÉ ZDROJE

1. Říha Jakub, bytem Hrušky, Na Kanadě 557, majitel Vinařství Říha, záznam učiněn 10. 2. 2017
2. Situační a výhledová zpráva réva vinná a víno, Ministerstvo zemědělství Praha 2015, ISBN 978-80-7434-253-0
3. Situační a výhledová zpráva réva vinná a víno, Ministerstvo zemědělství Praha 2016, ISBN 978-80-7434-316-2
4. Státní okresní archiv Břeclav se sídlem v Mikulově, NAD 100 AO Moravská Nová Ves, Kronika obce 1922
5. Tichý Richard, bytem Hrušky, Hlavní 34, majitel vinařství Víno Richard, záznam učiněn 23. 3. 2017
6. Titlová Anna, bytem Hrušky, Knihovni 311, kronikářka obce Hrušky, záznam učiněn 5. 1. 2017
7. ÚKZÚZ, Data z registru vinic, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, Oddělení registru vinic, Oblekovice 2017

9. SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

SEZNAM TABULEK

- Tab. 1:** Nejpěstovanější odrůdy viniční tratě Stará hora
Tab. 2: Nejpěstovanější odrůdy viniční tratě Vinohrady
Tab. 3: Nejpěstovanější odrůdy viniční tratě Kněžské
Tab. 4: Nejpěstovanější odrůdy viniční tratě Hastrmany
Tab. 5: Nejpěstovanější odrůdy viniční tratě Újezd
Tab. 6: Nejpěstovanější odrůdy viniční tratě Podsedky
Tab. 7: Nejpěstovanější odrůdy viniční tratě Pisky
Tab. 8: Zastoupení odrůd révy vinné v obci Hrušky
Tab. 9: Zastoupení odrůd révy vinné v obci Moravská Nová Ves
Tab. 10: Laboratorní hodnocení vzorků vín
Tab. 11: Senzorické hodnocení vzorků vín

SEZNAM GRAFŮ

- Graf 1:** Nejpěstovanější bílé odrůdy révy vinné v obci Hrušky
Graf 2: Nejpěstovanější modré odrůdy révy vinné v obci Hrušky
Graf 3: Nejpěstovanější bílé odrůdy révy vinné v obci Moravská Nová Ves
Graf 4: Nejpěstovanější modré odrůdy révy vinné v obci Moravská Nová Ves
Graf 5: Senzorické hodnocení vín

SEZNAM OBRÁZKŮ

- Obr. 1:** Mapa vinařských oblastí a podoblastí v České republice
Obr. 2: Odrůdová skladba vinic ve vinařské oblasti Čechy
Obr. 3: Znak Vinařství Glosovi
Obr. 4: Lubomír Glos
Obr. 5: Znak Vinařství Nešpor-Rajský
Obr. 6: Znak COLLEGIUM VINITORUM®
Obr. 7: Znak vinařství Víno Richard

- Obr. 8:** Znak Vinařství Klimeš
- Obr. 9:** Znak Vinařství Šmerák
- Obr. 10:** Znak Rodinného vinařství Beneš
- Obr. 11:** Veltlínské zelené
- Obr. 12:** Rulandské šedé
- Obr. 13:** Müller Thurgau
- Obr. 14:** Chardonnay
- Obr. 15:** Sauvignon
- Obr. 16:** Rulandské bílé
- Obr. 17:** Zweigeltrebe
- Obr. 18:** Modrý Portugal
- Obr. 19:** Frankovka
- Obr. 20:** Cabernet Sauvignon
- Obr. 21:** Svatovavřinecké
- Obr. 22:** Cabernet Moravia
- Obr. 23:** Fratava